

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA



MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Dos. Nr. 40002

Vol. Nr. 187

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Fond Anchetă

LUCRETIU

PĂTRĂSCANU



1531746

P 000218, Vol. 187

Data

P218/187

Urmează Vol. Nr. 188

C/1398

cella: Sottocella

263

40002 Vol 186.

Calquest Vol 187

C/1398

TOVARASE MINISTRU DRAGHICI

Subsemnatul SOLTUTIU IOAN lt.col. în M.S.S. mă simt obligat a vă aduce la cunoștința Dvs. personală, precum și a tov. GHEORGHIU DEJ, lucrurile de mai jos, care au o excepțională importanță - socotesc eu - pentru Partidul nostru și pentru Statul nostru.

În Februarie 1951 am primit sarcina de a ancheta personal pe PATRASCANU. Ancheta am dus-o sub conducerea tov. grai MAZURU și a tov.col. DULGHERU.

În August 1952 am făcut propunerea tov. Ministru PINTILIE și tov. consilier ca întreaga problemă să o scoată de la D.8 și de sub conducerea tov.col. DULGHERU și grai MAZURU și să o încredințeze unui grup de 10 anchetatori, pentru a continua și definitive cercetările.

Această propunere a fost aprobată de tov. Ministru DRAGHICI și mi s'a încredințat continuarea cercetărilor.

Am luat această inițiativă, deoarece mi-am dat seama în cursul cercetărilor, că aici lucrurile nu merg cum trebuie. Mai mult că aici s'au întâmplat și se întâmplă o serie de lucruri inexplicabile și foarte curioase, cari au tendința de a duce până la urmă, la situația de a nu putea fi demascat PATRASCANU și grupul său de trădători.

Am putut să-mi dau seama în cursul cercetărilor, că la Securitate cercetările merg exact, dar exact pe aceeași linie ca la S.S.I. și că toate aceste împrejurări, pe care am să le arăt mai jos, nu sunt întâmplătoare.

Cercetările grupului PATRASCANU, au durat aproape

5 ani.

Se pune o întrebare firească și anume: Dece a durat aproape 5 ani această anchetă?

Nu cumva a fost aici ceva la mijloc?

Nu cumva au fost aici anumiți interesați în târ-gărarea și sabotarea acestei anchete?

Nu cumva s'a organizat aici ceva împotriva Partidului și a Statului nostru?

Faptele pe care am să le arăt aici, vor da la toate aceste întrebări un răspuns afirmativ.

Voi arăta dela început tov. Ministru că părerea mea personală și pe care ca membru de partid mă simt obligat a o arăta Dvs., este că aici avem de aface cu un complot îndreptat împotriva Statului și împotriva Partidului și că de acest complot, nu sunt străini o parte din deviatorii descotăriți și demascați, a căror fire se întind până jos.

Eu voi înșira aici câteva fapte potrecute în cursul cercetărilor și cred că concluziile vor apare clare ca lumina zilei.

1. La 28 Aprilie 1948 a fost arestat PATRASCANU. Acel care urma să se ocupe și să rezolve problema lui PATRASCANU, era TECHARI GEORGESCU ca secretar al Partidului și ca ministru de Interne.

Ce a făcut TECHARI GEORGESCU?

Nu numai că nu a luat nici-o măsură măcar elementară pe linie de Interne de a se aduna anumit material s'au a urmării anumite lucruri după arestarea lui, ci din potrivă ia dat posibilitatea ca să stea cu nevastăsa împreună (vezi pag. 17, 18, ca să se pună de acord asupra planului de apărare împotriva anchetei. A arestat apoi pe LENA CONSTANTE și a avut grijă să o depue în aceeași casă cu ELENA PATRASCANU (vezi pag. 17) ca să poată apoi lua contact împreună și să se pună și cu ea de acord, asupra declarațiilor ce le va da, știind bine TECHARI GEORGESCU, că LENA CONSTANTE este una din principalele elemente, care a complotat pe linie de spionaj cu PATRASCANU. Mai mult, a pus-o apoi în libertate ca să poată distruge orice urmă de documente și alte lucruri, cari ar putea ajunge în mâna anchetei. A rearestat-o apoi și a depus-o în arestul Securității din Rahova și i-a dat din nou posibilitatea să comunice cu cel mai important element din grup, BELU ZILBER (vezi pag. 23), pentru ca BELU ZILBER să aibă posibilitatea a se orienta ce au declarat ceilalți și să afle care este situația. Ia dat posibilitatea LENEI CONSTANTE, să comunice la arest cu HARY BRAUNER, pentru ași potrivi și cu acesta declarația (vezi pag. 25)

Imprejurările în care s'au petrecut toate acestea, nu pot fi explicate, numai prin faptul că aceștia au fost

"abili" și organele noastre nu au fost "vigilante" și că directorii nu puteau ei sta de pază la arest. Directorii puteau însă, să ia o serie de măsuri, pentru a împiedica aceste lucruri, dar vom vedea mai târziu ce au făcut directorii și atunci ne vom explica, de ce nu au luat măsuri.

2. În timpul cât PATRASCANU a fost cercetat la Partid de către TECHARI în tot timpul a avut o atitudine foarte curioasă față de el.

a) După ce a stat de vorbă separat cu nevasta sa și apoi cu el, ia pus împreună (vezi pag. 17), astfel le-a dat posibilitatea de a se pune de acord asupra declarațiilor, lucru pe care îl recunoaște și ea și el.

b) Nu-l anchetează decât odată la câteva luni, pentru că PATRASCANU să înțeleagă clar că nu sunt dovezi împotriva lui, căci dacă ar fi, s'ar ține de capul lui.

✓ c) Când PATRASCANU îl întreabă: "TEO ce va fi cu mine" el îi răspunde, să nu aibă teamă căci totul se va aranja și "limpezi" și că dacă s'ar face ceva împotriva lui, i se spune textual de către TECHARI "clasa muncitoare niciodată nu ne va ierta, dacă cineva s'ar atinge de vreun fir de păr din capul tău" (vezi pag. 20). Adică, că nu sunt dovezi împotriva lui și deci să nu se demoralizeze.

d) După ce i se face confruntarea cu BETEA, de către tovarășii RANGHET și DRAGHICI și când el minte cu nerușinare totul la confruntare, a doua zi îl cheamă pe TECHARI singur, să-i spună totul. (vezi pag. 19) TECHARI îi spune textual: "Scrie toată chestia BETEA pe hârtie și vei fi pus în libertate". (vezi pag. 19).

Că nu a fost pus în libertate, asta nu a depins de TECHARI GEORGESCU și însuși PATRASCANU arată, că și-a dat apoi seama că nu de TECHARI depindea eliberarea lui, deoarece spune el că TECHARI sigur îl punea în libertate. (vezi pag.)

e) Când TECHARI a stat între patru ochi de vorbă cu el, probabil că ia spus ceva, deoarece el arată că atacul din congres nu a venit din partea lui TECHARI, pentru că TECHARI o mie de ani și nu-l ataca și el spune că știe de cine a fost pus TECHARI să-l atace.

f) În Octombrie 1952 când și-a dat seama că merge la proces și a declarat greva foamei și a setei, spre a scă-

pe de proces și noi nemai având niciun alt mijloc, de ai convinge să renunțe la greva foamei, el neștiind ce este cu TECHARI, după ce i-am spus textual: "TECHARI te roagă să renunți la greva foamei" a renunțat imediat și a spus că asta o face la rugămintea lui TECHARI.

3. Când a discutat cu ANA PAUKER despre soțul ei și a felului cum a fost împușcat, ANA PAUKER a fost de acord cu el că MARCEL PAUKER a fost "aranjat" pe nedrept și nici ea nu crede ceiace s'a spus în U.R.S.S. despre el.

Cu ANA PAUKER a avut nenumărate discuții la ea acasă între patru ochi, discutând despre situația lui și despre raporturile dintre unii conducători și partidului.

Când PATRASCANU a vorbit la Cluj, a arătat schema discursului său în ciornă, iar ANA a fost de acord cu el.

În tot timpul cercetărilor PATRASCANU a făcut uz de prietenia lui cu ANA PAUKER, prietenie de peste 30 de ani.

În relațiile dintre PATRASCANU, ANA PAUKER, TECHARI GEORGESCU, a felului lor, nu se poate ca aceștia din urmă printr'un mijloc oarecare să nu fi influențat cercetările cu scopul de a compromite Partidul și Statul nostru, prin sabotarea și trăgănarea cercetărilor.

4. Cum au încercat anumiți interesați să compromită cercetările și demascarea lui PATRASCANU, la S.S.I.

a) PATRASCANU este dat în ancheta lui PETRESCU PETRE (GONCEARUC), deși se știa că PETRESCU lucra cu BEU ZILBER, omul lui PATRASCANU care l-a pus în curent încă din timp, cu tot ce știa despre PETRESCU și despre munca lui.

b) PETRESCU îl anchetează în așa fel pe PATRASCANU ca acesta să rămână ferm convins că nu sunt niciun fel de dovezi împotriva lui. Adică, tot timpul vorbește cu el numai cu tovarăș, stă cu el la masă și-l lasă să scrie ce vrea el, îi aduce prăjituri și albituri el personal, îi dă absolut tot ceiace cere el, cărți, reviste, ziare, etc. Îi roagă să facă lecții de Marxism-Leninism cu agenții care îl păzesc și să facă cu ei lecții de limba germană. (vezi pag. 28) Îi povestește lui PATRASCANU despre serviciul lui de Contraspionaj, că în ce relații se află Serviciul lui cu Securitatea, că Serviciul lui este un organ deasupra Partidului (vezi pag. 28), care poate orice. Ia vorbit și ce relații și puteri are el pe lângă conducătorii Partidului. A blamat organele ./.

Securității față de el (vezi pag. 28, 29), ia arătat cum a arestat pe SAREL dela Legăția Engleză și cum a recrutat o informatoare în acest caz și ia povestit felul cum a fost bătut BETEA, etc, etc. (vezi pag. 29).

PETRESCU i-a spus că deși nu are fapte fi va face un proces, spunându-i că "Noi știm face procese" (vezi pag. 29). A încheiat ancheta cu el, spunându-i textual: "Noi am terminat ancheta. Cum ai ajuns Dta aici"? (Adică, că nu-i vinovat). La aceasta PATRASCANU i-a răspuns textual: "Voi m'at adus aici", la care PETRESCU i-a răspuns, redau tot textual: "Nu numai Dta ești de vină, ci și alții" (vezi pag. 29). (Adică unii conducători ai partidului) - noi am terminat ancheta și alții vor continua" (vezi pag. 29).

Cu alte cuvinte i-a spus cam așa: noi am terminat cercetările, nu am stabilit nimic, alții vor continua dar, Dta să fi ca și acumă ferm pe poziție. Exact așa s'a și întâmplat în continuarea cercetărilor, în atitudinea lui PATRASCANU.

Imediat după încercarea de sinucidere, PATRASCANU a fost luat și ținut 5 ore în anchetă de către PETRESCU, pârî a căzut jos aproape (vezi pag. 28) făcând-o probabil cu un anumit scop.

c) Intr'un moment crucial al anchetei, PATRASCANU îi spune textual tov. general SERGHEI și lui PETRESCU: "Dă-mi te rog o rază de speranță și atunci am să-mi schimb și eu atitudinea" (vezi pag. 29). Fără să spună tov. SERGHEI un cuvânt, a întrerupt cu el ancheta și aproape un an nu a stat nimeni de vorbă cu el. Va să zică, în momentul când PATRASCANU se decide a vorbi, se intrerupe ancheta cu el, în loc ca să fie continuată și folosit acest unic moment și starea lui față de atitudinea pe care o avuse în tot timpul cercetării.

Cu ce scop s'a făcut aceasta? Iată un mare semn de întrebare.

5. PETRESCU cu FILIPESCU îl bat groaznic pe BETEA încă dela început, folosind faptul că BETEA nu vorbise din primul moment. După ce însă BETEA și RATIU au dat problemele fugii lui PATRASCANU, fără însă a arăta întreaga activitate ce o știau despre PATRASCANU și despre care ei niciodată nu au fost întrebați - sunt supuși unui regim de exterminare fizică, fără să mai fie anchetați și predați la Interne. Aici în continuare sunt supuși unui regim groaznic de exterminare fizică, fără să fie întrebați un cuvânt

măcar.

Dece asta? Cine erau interesați ca BETEA, RATIU, PAVEL și ceilalți, cei mai importanți martori în problema fugii, să piară? Dece au fost supuși unui asemenea regim, fără să fie anchetați în continuare? Cu un om te porți într-un anumit fel, atunci când ști precis ceva și el nu vrea să spună; dar după ce ți-a spus și încă lucruri mari, de cari ai absolută nevoie, atunci dece vrei să-l extermini?

Când BETEA spune în declarațiile sale, unui anchetator la S.S.I., că părerea lui este că PATRASCANU a fost lucrat în partid, anchetatorul îi spune că el (BETEA) are dreptate că și din cercetări acest lucru a rezultat (vezi pag. 34)

Cu ce scop se face o astfel de "anchetă"? În cine vor să lovească? Iată încă un mare semn de întrebare.

Apoi, este arestat procurorul MICSĂ REMUS de către FILIPESCU, după ce acesta cu câteva zile (MICSĂ) fusese invitat chiar în casa lui FILIPESCU la cesa sau la masă. (vezi pag. 39). Când începe să spună de fuga lui PATRASCANU, FILIPESCU îi trage două palme și îi sugerează să nu vorbească de fugă, ci de "cărțile date regelui" de către PATRASCANU. (vezi pag. 40) După ce MICSĂ dă declarații așa cum i s'au cerut (sugerate de a nu vorbi de fugă) este pus în libertate.

Dece acest lucru? Cu ce scop să nu vorbească de fugă, când și MICSĂ făcea parte din complotiști și cu toate acestea este pus în libertate.

Pentru ca acest MICSĂ să pară un element neînsemnat și pentru ca să poată fi scos din acest grup, i se pun de către FILIPESCU în gură cuvintele, că relațiile dintre el și PATRASCANU erau relații de la soldat la general. (vezi pag. 40). Deci unul care nu trebuie să rămână arestat, nevinovat și astfel este pus în libertate.

După ce MICSĂ este trimis în celulă spre a scrie, șeful arestului de la B.J. de pe acea vreme NITA - subalter-nul direct al lui FILIPESCU - îi spune lui MICSĂ: "Fiecare pasăre pe limba ei piere" (vezi pag. 40). Adică dece a vorbit verbal de fuga lui PATRASCANU, căci altfel nu ar fi avut neplăceri. În scris însă MICSĂ arată numai chestia cu cărțile date regelui și apoi este pus în libertate.

După ce MICSĂ este liber, acest NITA intră cu el în legătură și îi face mai multe servicii. (vezi pag. 40, 41)

Acum recent când noi am primit aprobarea de arestare a lui MICSA, tot acest NITA ajunge spre al aresta, după ce cu o zi s'au două înainte, luase MICSA cu el legătură, spunându-i că-l caută Securitatea, (vezi pag. 41) și crede că este căutat pentru cazul PATRASCANU, la care NITA îi răspunde că nu crede deoarece PATRASCANU nu are nici o vină în afară de faptul că a vorbit (discursul).

Tot în timpul când MICSA era liber se întâlnește cu ILEANA POPESCU și vorbesc împreună despre FILIPESCU, ia îi lasă lui MICSA să înțeleagă că și ea a jucat un rol pe lângă FILIPESCU pentru a-l pune în libertate. (vezi pag.)

Este arestat GABRIEL STEINBERG i se face o anchetă extrem de superficială și apoi este pus în libertate. GUTA STEINBERG a fost omul lui AUSNIT, aproape sigur agent al Intelligence Service-ului și cunoștea toate legăturile lui PATRASCANU cu AUSNIT, înainte și după 23 August. Dece nu este anchetat serios și dece este pus în libertate STEINBERG?

Este cunoscută perfect acțiunea lui CALMANOVICI și BERMAN, în rolul lor cu KOFLER și STEFANESCU, în acțiunea lor criminală dusă împotriva partidului și nimeni "nu se gândește" nu numai la arestarea lor, dar nici la audierea lor măcar. Cine a avut acest interes, să fie lăsați spre a se putea lua din partea lor orice măsură de a preveni cercetările?

BELU ZILBER este luat în anchetă de către FILIPESCU, prietenul lui PETRESCU. În așa fel se duce ancheta ca BELU ZILBER încât acesta nu dă absolut nimic. Dar dece BELU ZILBER, cel mai important om din grupul lui PATRASCANU, nu arată nimic lui FILIPESCU? (e vorba de spionaj, trădare și lucruri mari, nu de fleacuri). Pentru că însuși PETRESCU, este interesat ca BELU ZILBER să nu arate nimic, deoarece tot timpul a lucrat cu PETRESCU căutând să împingă spre Washington, Paris, etc. (vezi pag. 44) Lui PETRESCU nu-i convenea ca BELU ZILBER să arate ce a făcut, și ce activitate a dus sub nasul său? Iar când noi am luat de la PETRESCU declarații de a lămuri câteva lucruri cu BELU ZILBER, de când au lucrat împreună, a căutat să se exchiveze de a da răspunsuri precise, ascunzându-se sub formula "nu-mi aduc aminte" și "nu-i adevărat".

Dar care nu este aici ceva la mijloc, că secre-

tară lui MANIU, COLETA BRUTEANU, agente spionului american MADISON [redacted], care cunoștea activitatea de spionaj și toate legăturile lui MADISON cu BELU ZILBER și PATRASCANU, dece această importantă femeie nu este anchetată de către PETRESCU și FILIPESCU, deși ei știau și cunoșteau perfect legăturile ei? Dece aproape 5 ani nu a vorbit nimic la ancheta BELU ZILBER, până în momentul confruntării lui cu COLETA BRUTEANU, confruntare care l-a dezorientat și determinat să renunțe la poziția lui? Dece nu se putea face acest lucru mult mai înainte la S.S.I.?

Iată de ce:

COLETA BRUTEANU era agenta lui MADISON și cunoștea relațiile acestuia cu PATRASCANU și BELU ZILBER. Atât BELU ZILBER cât și COLETA BRUTEANU l-au dezinformat pe PETRESCU, când lucrau cu el. Iar PETRESCU după ce a recrutat-o ca informatoare pe COLETA BRUTEANU a folosit-o [redacted] tot timpul (vezi pag. 46).

Anchetarea COLETEI BRUTEANU aducea după sine și descoperirea acestei laturi urâte și condamnabile ale lui PETRESCU în calitatea lui de col. de Securitate, precum și ale lui MINAI SIMION care acum este la reprezentanța noastră din Israel, precum și a lui HAYONE FILIP (GEORGE) care este Șeful Serviciului de Contraspionaj pe linia Statului Israel în D.I., ambii prieteni ai lui PETRESCU.

Asta dovedește că aici nu ancheta lui BELU ZILBER conta, ci faptul că cei de mai sus, să nu fie descoperiți?.

TORCSIAN HERANT a fost agentul lui PATRASCANU la Paris, care până la urmă și-a recunoscut activitatea de spionaj.

In cercetările făcute de PETRESCU și FILIPESCU, nu recunoaște nimic, căci în așa fel este anchetat. Este însă cercetat pe chestiunea ce știe el de tov. GHEORGHE GHEORGHIU DEJ, în loc să fie cercetat pe chestiunea faptelor sale.

Ce poate fi aici la mijloc, printr'astăfel de anchetă, care se interesează de conducătorul Partidului nostru. (vezi pag. 56.)

Apoi, când PATRASCANU este anchetat de către PETRESCU pe chestiunea traficului de valută, pentru a-l liniști și apoi să-i dea lui PATRASCANU un motiv de apărare probabil, PETRESCU îi spune, că el a cercetat să vadă nu cumva are ceva depus în străinătate, dar nu a găsit nimic. In schimb, îi spune lui PATRASCANU că a găsit un cont în Elveția

a tov. BODNARAS. (vezi pag. 30)

Se pune întrebarea cu ce scop a inventat PETRESCU această minciună, pe care o spune lui PATRASCANU.

De asemenea și TCROSIAN este anchetat a arăta tot ce știe de tov. BODNARAS (vezi pag. 56) Cu ce scop acest lucru Au voit probabil cei dela S.S.I., să dovedească linia tuturor acestor bandiți, că tov. BODNARAS din motive personale ia "aranjat" la S.S.I.

În 1945 BEU ZILBER cu PETRE NAVODARU îi fac legătura în MADISON lui LUIZA NAVODARU și VERA CALIN, pentru a le recruta ca agenți ale Serviciului de Spionaj american (vezi pag. 45). Deși este cunoscută legătura acestor două femei cu MADISON și ROBERTS, PETRESCU directorul Contraspionajului, o angajează pe LUIZA NAVODARU în serviciul nostru de contraspionaj, la mai mult, o face sub șef de serviciu, tocmai la serviciu de contraspionaj pe linie americană din D.I., iar LUIZA NAVODARU recunoaște că ea personal a dat informații lui MADISON, despre P.C.R., încă de când ea era funcționară la C.C.-P.C.R. (vezi pag. 58)

Trebuie să mai arăt că această LUIZA NAVODARU a fost trimisă de PETRESCU și în Elveția, mi se pare, unde a stat câteva luni. De unde știm noi ce a făcut ea acolo și dacă nu cumva s'a întâlnit și cu MADISON așa cum MADISON s'a întâlnit cu PATRASCANU la Paris.

Toate împrejurările pe care le-am arătat mai sus, sunt lucruri petrecute în ancheta făcută de TECHARI GEORGESCU și de către S.S.I. de sub conducerea tov. general SERGHEI, a lui FILIPESCU și PETRESCU.

6. Ce s'a petrecut cu ancheta grupului PATRASCANU la Securitate.

După arestarea lui BEU ZILBER și scoaterea lui PATRASCANU din conducerea partidului și din guvern, PATRASCANU începe să se intereseze ce este cu BEU ZILBER în arestul dela Interne (vezi pag. 22), evident neliniștit, reștiind ce dă BEU ZILBER despre el. PATRASCANU află dela arestul Securității că BEU ZILBER a declarat greva foamei și că ar fi murit. Organizează cu un anume NATHANSON (vezi pag. 22) care are legătură cu Securitatea, că acesta să se intereseze exact de situația dela arest a lui BEU ZILBER. NATHANSON împreună cu un vechi provocator ZAHARIA ZAHARIA (HAIMZON) află dela Securitate că BEU ZILBER nu a murit, dar a făcut 15 zile greva foamei. (vezi pag. 22)

Părerea mea personală este că nu este exclus ca să se fi organizat chiar moartea lui BELU ZILBER, pentru a nu da materialul despre PATRASCANU și părerea mea o întemeiez pe cele reșite din ancheta lui BELU ZILBER în ultimul timp, când am reușit a obține dela el activitatea de spionaj a lui și a lui PATRASCANU. Iar dacă ținem seama de relațiile lui cu PATRASCANU, TEOHARI GEORGESCU, se întărește această presupunere fapt este însă că PATRASCANU a avut posibilitatea de a se informa din Securitate despre BELU ZILBER care îl interesa foarte mult și de care avea mare teamă.

Îmi mai întemeiez această părere și pe faptul că, EUGEN CRISTESCU a fost acela care a luat legătura din arest cu PATRASCANU, comunicându-i să-i fie comutată pedeapsa pe care a primit-o. PATRASCANU i-a satisfăcut comunicarea.

Se pune întrebarea ce a existat între EUGEN CRISTESCU și PATRASCANU? S'au ce știa EUGEN CRISTESCU de PATRASCANU? cîci altfel nu se explică intervenția lui PATRASCANU.

Der lucru curios este că, EUGEN CRISTESCU, cel mai vechi polițist și director general al S.S.I., cunoștea toate acțiunile lui ANTONESCU din timpul războiului, după cum cunoștea și toate acțiunile englezilor, căci el lucra și pentru nemții-ANTONESCU și și pentru englezi a căror agent era de fapt.

El era omul de legătură a lui MANIU și a lui STEFANESCU. Dacă studiem bine aceste lucruri ale lui EUGEN CRISTESCU, atunci cred că EUGEN CRISTESCU nu a murit așa întâmplător de "inimă", care cunoștea poate și alte lucruri. EUGEN CRISTESCU a fost în deplină sănătate și a murit brusc în arestul Securității. Ured că și această chestiune formează un mare semn de întrebare pentru noi.

Deasemeni, GOLOPENTIA ANTON a fost unul din intimii lui PATRASCANU și SABIN MANUILA și care a participat la acțiunea criminală a lui PATRASCANU. Asupra lui s'a găsit un program de guvernare pentru viitorul regim politic al României. A murit și acesta lăsat în părăsire și fără îngrijire medicală corespunzătoare din partea D.S.

El a fost o persoană de extremă importanță. Cine a avut interesul să-l ancheteze cel mai slab anchetator din direcție, maiorul DUMITRESCU și apoi cine a avut interesul să moară GOLOPENTIA? Si aici este un lucru curios cred eu.

După ce BETEA este arestat și apoi preluat de SECURITATE, omul cel mai important în problema fugii,

PATRASCANU este informat de maiorul CRISAN din D.G.S.S., prin LUCIA FLICHER, că BETEA este jos la arest (vezi pag. 332) aceasta pentru ca PATRASCANU să știe probabil a lua măsurile de apărare necesară. Care tot întâmplător l-a informat CRISAN pe PATRASCANU despre aceasta?

Noi posedăm dovezi neîndoielnice, că BELU ZILBER a fost agent de siguranță. Ce se petrece cu BELU ZILBER la arest privitor la acest fapt? Este introdus în arest comun MARGULIUS (vezi pag. 45) pentru a se putea astfel pune de acord împreună privitor la declarații și a nu putea fi demascată BELU ZILBER ca agent de Siguranță; MARGULIUS știind bine, că BELU ZILBER este agent de Siguranță. Cu ce scop au fost introduși aceștia în arest comun?

În timp ce BELU ZILBER stă în arest comun cu MARGULIUS, la un interogatoriu al lui BELU ZILBER, după ce se reîntoarce în celulă, acesta spune lui MARGULIUS, că cei doi sau trei anchetatori i-au spus că s'a stabilit că nu este nimic în sarcina lui și va fi pus în libertate. (vezi pag. 44)

Dece i s'o fi spus lui BELU ZILBER că va fi pus în libertate?

7. Ce se întâmplă în timpul anchetei lui KOFLER

REMUS?

Într'un anumit moment KOFLER se hotărăște a arăta totul și chiamă să vină un anchetator la el spre a face declarații.

Este trimis să-l ancheteze tov. lt. maj. VAMATORU. Tovarășul prezintă declarațiile lui KOFLER, lt. col. DINCA. Acesta după ce citește declarațiile dă un telefon imediat lui BIRTAS la care îi trimite urgent declarațiile. În declarații se vorbea și de col. BIRTAS (vezi pag. 62). DINCA dispune ca toate declarațiile lui KOFLER să fie prezentate lui BIRTAS. Se pune întrebarea. Dece a trimis DINCA declarațiile lui KOFLER la col. BIRTAS? BIRTAS nu avea nimic comun cu toată ancheta. Nici nu făcea măcar parte din Direcția de cercetări.

În declarațiile lui KOFLER, acesta arată cum a sabotat acțiunile partidului în lupta împotriva nemților. El arată cum a provocat o cădere la Constanța, prin procurarea unui material incendiar, dar care așa era aranjat, că cel mult afuma numai gardurile și arată că acest material a fost procurat de un specialist. Specialistul în cauză

F. important
este lt.col. DINCA, (vezi pag. 63) același DINCA de mai sus. In momentul când DINCA a citit declarațiile lui KOFLER s'a și grăbit să spună că KOFLER minte și nu spune adevărul, cu materialul incendiar. Vroia probabil să arate că KOFLER în general arată numai minciuni. In realitate, declarațiile lui KOFLER sunt realități petrecute.

In Februarie sau Martie 1951, când se hotărăște reluarea anchetei grupului PATRASCANU. Cu conducerea acestei anchete este însărcinat tov. gral MAZURU și col. DULGHERU. Practic însă se ocupă de ea col. DULGHERU.

Am rămas cu impresia că tov. gral MAZURU se ferește de această anchetă. Am dedus-o din faptul că ori de câte ori am fost la el, nu mi-a dat absolut niciun sprijin, nici o vorbă măcar. A luat la cunoștință ce i-am spus și atâta tot.

8. Cum a condus col. DULGHERU această anchetă?

STEFANESCU ALEXANDRU rezidentul spionajului englez în România și care a fost conducătorul acțiunii criminale îndreptată împotriva Partidului, prin FORIS - KOFLER - PATRASCANU, este dat în ancheta maiorului ANTONIU, care a fost ajutorul col. DULGHERU, demascat apoi ca trădător. Cum duce acesta ancheta cu STEFANESCU, din indemnul col. DULGHERU? Ii anchetează o oră pe săptămână și apoi îl părăsește definitiv, deoarece DULGHERU îi spune, să-l lase pe STEFANESCU mai încet, că nu este un element important, iar problema e "zaharisită" și lipsită de perspectivă. (vezi pag. 67) Cu ce interes au acționat în acest fel maiorul ANTONIU și col. DULGHERU.

In tot timpul, col. DULGHERU nu dă absolut niciun sprijin acestei anchete. Ii lasă pe anchetatori, să ancheteze cum vor ei. Nu execută asupra lor absolut niciun control. Anchetatorii anchetează cum îi taie capul, iar la elementele cele mai importante, cele mai grele pune cei mai slabi anchetatori, cum este cazul maiorului DUMITRESCU și a lui ANTONIU (la TOROSIAN, GOLOPENTIA, CALMANOVICI, STEFANESCU, etc)

Mai mult, după un anumit timp în mod tacit, este predată ancheta sub conducerea maiorului DUMITRESCU, unul din cei mai slabi și mai incapabili om din Securitate, lucru ce se va dovedi îndată din faptele de mai jos. Cu ce scop s'a făcut acest lucru, dacă nu acela de a înmormânta definitiv această anchetă.

N3

F.important

La arestarea lui KOFLER s'au găsit niște documente ale lui CALMANOVICI, care confirmă acțiunea de trădare a Partidului de către KOFLER - CALMANOVICI - PATRASCANU, etc. Aceste documente de o importanță excepțională pentru cercetările noastre, stau nestudiate de nimeni până aproape în ultimul timp, iar când se recurge la ele, în loc să fie folosite în scopul cercetărilor, spre a demasca acțiunea criminală dusă împotriva Partidului, dimpotrivă, sunt folosite împotriva cercetărilor, spre a nu fi demascată acțiunea criminală dusă împotriva partidului. Iată faptele:

În documentele respective sunt o mulțime de nume conspirative, care identificate ne dau răspunsuri la acțiunea de trădare FORIS-KOFLER-PATRASCANU-CALMANOVICI, etc. În loc să se ducă ancheta cu atenție, la identificarea acestor nume și la lămurirea textelor convenționale, aceste documente i se pun în față la CALMANOVICI (vezi pag. 72), celace înseamnă că în primul rând, CALMANOVICI își dă seama că noi le avem în mână, lucru pe care până aici el nu-l știe. În al doilea rând își dă seama, că noi nu cunoaștem conținutul lor, iar identificarea numelor ne ascunde, sub formula nu le mai ține minte.

Timp de un an, i se spune în ciuda faptului că a fost prins cu minciuna, că va fi pus în libertate, întrucât cercetările nu au stabilit nimic în sarcina lui (vezi pag. 73).

Acest fel de anchetare a lui CALMANOVICI a dus la situația ca noi astăzi să-l anchetăm pe CALMANOVICI în condițiuni extrem de grele, deoarece se apără cu maiorul DUMITRESCU care i-a spus că va fi pus în libertate, dovădu-se "nevinovăția" lui. Când tov. lt. MICLE TEODOR, care anchetează pe CALMANOVICI îl întreabă pe maiorul DUMITRESCU care îl anchetase mai înainte, că ce anume a arătat el din documentele respective lui CALMANOVICI, DUMITRESCU spune că numai ține minte ce i-a arătat și ce nu, ca apoi să revie și să spună că nu a arătat nimic. Nici măcar acumă bunăvoință de a ajuta ancheta.

F.important

Dar ce este mai curios? Se încearcă înșelarea conducerii ministerului prin referatul anexat, făcut de maiorul DUMITRESCU, probabil la ordinul col. DULGHERU, în care arată nevinovăția lui CALMANOVICI, prezintă conducerii documentele nu cele care arată trădarea, ci altele, cu scopul

de a obține punerea în libertate a lui CALMANOVICI. M

Ceva și mai interesant și mai curios.

DULGHERU stă de vorbă cu soția lui CALMANOVICI și îi promite acestea că-1 va pune în libertate pe soțul ei (vezi pag. 84) și îi aprobă toate condițiile care nu au fost acordate încă niciunui arestat la B.J. (vezi pag. 83). Toate acestea dovedite de scrisoarea alăturată (vezi pag. 84), trimisă de soția lui CALMANOVICI col. DULGHERU.

Și înfine, col. DULGHERU ordonă o confruntare între CALMANOVICI și PATRASCANU (vezi pag. 85), dându-le la ambii posibilitatea să-și dea seama de poziția pe care o are fiecare în anchetă și ai întări astfel pe pozițiile lor. (ordinul lui DULGHERU se află anexat)

Tovarășe Ministru. Tot ce am afirmat mai sus, am făcut-o pe bază de documente - declarații care sunt anexate la acest dosar. Fiecare afirmație este bazată pe documentele care arată precis faptele.

Toate aceste "întâmplări", ar putea fi interpretate și ca "prostii" și "greșeli" în cursul cercetărilor. Însă dacă nu le luăm izolat, ci facem legătura cu o serie de împrejurări și le legăm laolaltă, atunci după părerea mea, numai pot fi numite lucruri petrecute întâmplător.

Dacă vom judeca și analiza în lumina documentelor de partid, activitatea Ministerului de Interne, de sub conducerea lui TEODHARI GEORGESCU, în lupta dusă împotriva dușmanului, atunci părerea mea este, că nu întâmplător s'a petrecut la Finanțe acel sabotaj de asemenea proporții și că sectorul nostru de contrasabotaj, care avea sarcina de a preveni asemenea acte și a informa din timp partidul, că doar asta-i sarcina Securității, habar nu avea de ce se petrece la Bancă și la Finanțe.

Iar dacă vom vedea pe mâna cui au fost date secțiile cele mai importante ale Securității și care au fost schimbate numai după scuterea lui TEODHARI GEORGESCU, atunci părerea mea este că mâna dușmanului a lucrat serios în organele Securității.

Socotesc că nu întâmplător a fugit peste graniță în Jugoslavia subdirectorul ERCS, care cunoștea toate instalațiile de tehnică operativă și în general toată munca noastră, pe care a dus-o în Jugoslavia.

Nu întâmplător s'au făcut arestări de persoane, fără vreo bază serioasă, iar dușmanii înrațiți ai regimului și statului nostru, mai stau încă "ne descoperiți". Numai în problema PATRASCANU se pune întrebarea de ce nu au fost arestate o mulțime de persoane, care au colaborat la acțiunea criminală a acestui grup și nici măcar identificate nu au fost.

Toate acestea stau în sprijinul credinței mele că aici avem de-a face cu lucruri mari la mijloc.

Eu nu cunosc cum stă problema finanțelor în anchetă dar faptul că tot col. DULGHERU a luat în mână sa, de la început această mare problemă, tare mie frică să nu-i pregătească aceeași soartă, care vroiau s'o pregătească și cazului PATRASCANU și care datorită schimbării lui TEOHARI GEORGESCU din fruntea ministerului a luat un alt curs.

Tovarășe Ministru. Eu la aceste concluzii am ajuns după ce problema PATRASCANU a fost cercetată aproape 5 ani. Mă simt obligat a le arăta așa cum le văd și le cred eu. Poate că Dvs. care aveți o privire largă a tuturor împrejurărilor și care cunoașteți mai adânc problemele din jurul acestei chestiuni, poate să ajungeți la alte concluzii și mai juste.

În cazul în care socotiți că lucrurile sesizate aici merită atenție și ar trebui cercetate unele din ele, atunci, dată fiind că problema este complicată și fiind în același timp, deci mult mai greu de cercetat decât cazul PATRASCANU, atunci ași putea face și propuneri concrete în consecință.

O rugăminte ași avea însă. Dacă tot ceiace am prezentat eu aici, și concluziile mele credeți că nu corespund în întregime cu realitatea, deci că nu ași vedea just lucrurile, atunci ași ruga o lămurire, pentru ca să nu rămân cu o părere și convingere care nu corespunde realității.

7 Noembrie 1952

Sol tu tin

Rog foarte insistent a se citi declarațiile alăturate, care au fost luate pentru prima dată și cari nu au fost citite de Dvs. și care dau posibilitatea a vedea ce este în jurul celor arătate mai sus.

16

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestata PATRASCANU ELENA, născută în Cernăuți la
12 Aprilie 1914, fîca lui MAX și SOFIA, de profesie arhitect
decorator, cu ultimul domiciliu în str. Vasile Lascăr 100.

4 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 6,05

" s'a terminat " " 12,10

Intrebare:

Când ai fost dta arestată?

Răspuns:

Am fost arestată la 28 Aprilie 1948.

Intrebare:

Unde ai fost dta dusă după arestare?

Răspuns:

Am fost dusă la Băneasa unde am stat împreună cu
soțul meu timp de o lună.

Intrebare:

Ce discuții am avut cu PATRASCANU?

Răspuns:

La sosirea mea el mi-a spus lucrurile despre care
fusesse întebat.

Ne-am înțeles să nu vorbim despre MADISON.

Despre NICOL GROSS și întâlnirea lui LENA CONSTANTE
cu acesta la Praga.

Despre fuga lui TOROSIAN.

Despre banii dați de XENOPOL și articolul dat de
XENOPOL în Dreptatea și sugerat de PATRASCANU. Despre întâl-
nirea cu POGONEANU.

Deoarece ne temeam că în cameră ar putea fi un
microfon, am discutat în șoaptă și sub plapună.

De aici am fost dusă după o lună în Jianu.

Intrebare:

Cu ce persoane ai luat dta contact în Jianu?

Răspuns:

Aici am luat contact cu LENA CONSTANTE și cu mama
ss/ELENA PATRASCANU

mea.

Am știut că LENA CONSTANTE este arestată deoarece n'am mai citit cronica despre expoziția de pictură pe care tocmai ea o deschisese la Ministerul Informațiilor.

Aici în Jianu am văzut că mai este arestat cineva care era păzit la fel ca și mine.

Când mi s'a adus într'o dimineată marmelada, era un calup din care luam în fiecare dimineată, am văzut scris pe marmeladă numele meu. Am înțeles că l-a scris LENA CONSTANTE.

I-am trimis printr'un paznic, PASIUC, bomboane și o floare, iar apoi o bucată dintr'o rochie a mea pe care am scris numele a două personaje din piesa ce o montasem la teatrul de păpuși.

LENA mi-a transmis un bilet în care îmi scria că este tristă, dar nu-și pierde curajul și mă întreba dacă sunt singură. După aceasta LENA CONSTANTE a fost mutată din acea casă.

Cu mama mea am luat contact în Jianu. Am stat de vorbă cu ea în grădină. Ea a fost înștiințată de unul din paznici PASIUC despre locul unde mă aflau și am avut aceeași convorbire cu ajutorul acestui paznic. Eu i-am spus că suntem învinuiți că am vrut să fugim din țară. I-am spus să ia 25.000 lei, de la HARI BRAUNER. Aici am fost și eu anchetată.

Intrebare:

Unde ai fost dusă din Jianu?

Răspuns:

Eu am fost dusă de aici înapoi la Băneasa și am stat cu soțul meu.

Aici eu i-am spus despre ce am fost anchetată în Jianu. PATRASCANU mi-a spus despre ce fusese anchetat el și că a fost confruntat cu BETEA. Mi-a spus că BETEA a declarat despre un plan de fugă cu avionul de la Arad și că el a recunoscut că a discutat cu BETEA despre aceasta spunând că a vrut să scape în acest fel de BETEA.

Ulterior mi-a spus că îi pare rău că a declarat aceasta și că a făcut această declarație crezând că este arestat de serviciul secret. Dacă ar fi știut că este la Partid nu ar fi dat această declarație.

Soțul meu mi-a spus că a avut o discuție cu Dl. TEOHARI GEORGESCU și acesta i-a spus că vom pleca să ne odihnim într'o localitate balneară. PATRASCANU i-a spus că

./.

ss/ELENA PATRASCANU

preferă să plece la ~~Tușnad~~.

Ne-a comunicat BUCICOV că vom merge la Predeal.

Noi n'am vrut și am spus că preferăm mai bine să mergem la Snagov. PATRASCANU i-a scris o scrisoare dlui TEOHARI GEORGESCU în acest sens. Peste două zile am plecat la Snagov.

Intrebare:

Cu cine ai luat dta contact la Snagov?

Răspuns:

Aici am luat contact cu mama mea de cinci ori.

De trei ori a venit cu aprobarea dlui TEOHARI GEORGESCU fiind adusă cu mașina de către BUCICOV. A stat de fiecare dată toată ziua.

Ne-a spus că LENA CONSTANTE a fost arestată și că a fost eliberată.

Ne-a spus despre ce a fost anchetată, LENA CONSTANTE și eliberată pentru că nu i s'a dovedit vreo vină.

Ne-a spus că LENA CONSTANTE a vorbit cu BELU ZILBER la închisoare și discuția ~~avută~~. Mi-a spus că LENA CONSTANTE este supărată cu ILEANA POPESCU pentru că a răspândit în oraș că ea LENA CONSTANTE s'a întâlnit cu NICOL GROSS la Praga.

Odată am întâlnit-o pe mama în Snagov ajutată de paznicul PASIUC. Altă dată mama a trecut cu barca pe lac și eu am înotat până la barcă.

După aceasta eu am fost dusă la închisoare în Ianuarie 1950, după ce am stat singură 4 luni la Băneasa.

În timpul cât am stat la Snagov am dat mai multe telefoane mamei mele.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine.

ss/ELENA PATRASCANU

Lt. de Securitate

Theodor Micle

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul LUCRETIU PATRASCANU, născut la 4 Noembrie
1900 în orașul Bacău, fiul lui DUMITRU și LUCRETIA, cu ulti-
mul domiciliu în Buc.str.Vasile Lascăr Nr.100

1 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 8,30

" s'a terminat " " 12.-

Intrebare:

Arată Dta care a fost poziția dtale la confruntarea
cu BETEA și ce a urmat după aceea?

Răspuns:

La 9 Iulie 1948 am fost confruntat cu BETEA NICOLAIE
în următoarele împrejurări: Înainte de arestarea mea și în
toată epoca de după 23 August 1944, BETEA NICOLAIE era unul
dintre colaboratorii mei apropiați: Începând din vara anului
1947 BETEA NICOLAIE mi-a făcut diferite propuneri de a pleca
din țară, datorită situației mele.

La arestarea mea, BETEA NICOLAE a dat declarații asu-
pra acestor propuneri și asupra altor discuții avute între
mine și el.

În timpul cercetărilor la partid, eu am negat aceste
discuții și propuneri ale lui BETEA.

Pentru a stabili adevărul, doi conducători de partid:
RANGHET și DRAGHICI ALEX. mi-au făcut o confruntare cu
BETEA NICOLAIE. La această confruntare am continuat să neg
propunerile făcute de BETEA NICOLAIE.

A doua zi dimineața, făcându-mi un examen de conștiință
și dându-mi seama că n'are nici un rost să mă mențin pe
această poziție, l'am chemat pe Ministrul de Interne TEOHARI
GEORGESCU, care a venit singur și căruia i-am confirmat cele
declaratate de BETEA cu privire la propunerile făcute.

TEOHARI GEORGESCU mi-a spus să pun pe hârtie cele
spuse lui verbal și în general toată chestia cu BETEA N.
și a doua seară voi fi liber.

./.

ss/L.PATRASCANU

În timpul declarației verbale pe care am făcut-o lui TEOHARI GEORGESCU i-am spus: că dacă ar fi luat el în mână toată cercetarea, poziția mea, dela început, ar fi fost alta. La această discuție, TEOHARI GEORGESCU m'a liniștit spunându-mi să n'am niciun fel de griji, că toată cercetarea va fi obiectivă și că "clasa muncitoare niciodată nu ne va ierta dacă cineva s'ar atinge de un fir de păr din capul tău". În urma conversației avute cu TEOHARI GEORGESCU am pus pe hârtie toată chestia BETEA.

După circa 4 (patru zile) și după zile după ce am dat declarația au venit la mine trei conducători de partid; TEOHARI, RANGHET și DRAGHICI. RANGHET m'a întrebat de ce nu am spus toate acestea dela început, când GHEORGHIU DEJ mi-a citit pentru prima dată declarațiile lui BETEA.

I-am răspuns că am dat toate explicațiile atitudinii mele lui TEOHARI GEORGESCU și nu găsesc necesar să le dau și lor, adică lui RANGHET și DRAGHICI.

Cu toată promisiunea lui TEOHARI GEORGESCU de a fi pus în libertate, am continuat să fiu arestat. Convingerea mea intimă a fost atunci că toată situația mea nu depinde de TEOHARI GEORGESCU. După plecarea lui TEOHARI GEORGESCU și a celor doi membrii din comisie, cercetările au fost suspendate. Ca protest acestei suspendări a cercetărilor am declarat greva foamei. După două zile venind TEOHARI la mine, am încetat greva foamei. La sfârșitul discuției, TEOHARI mi-a spus că soția mea va veni înapoi la mine și vom pleca undeva să ne refacem sănătatea.

După câteva zile BUCICOV mi-a spus că n urma cererii făcute de mine lui TEOHARI GEORGESCU, de a pleca la Tușnad, el a fost acolo și nemi fiind locuri, mi-a pregătit o casă la Predeal, dar eu am cerut în scris lui TEOHARI, Snagovul. Cererea a fost aprobată.

Întrebare:

Arată data împrejurările în care ai stat arestat împreună cu soția d-tale și ce înțelegeri a-ți avut privitor la poziția ce trebuia s'o luați față de anchetă?

Răspuns:

În dimineața zilei de 27 Aprilie 1948 am fost arestat și dus la Băneasa. În aceeași zi la ora șase, a fost arestată și adusă la Băneasa și soția mea. După circa trei săptămâni, soția mea a fost luată și dusă în altă casă, eu rămânând

./.

ss/L. PATRASCANU

singur până la sfârșitul luni August 1948. În timpul cât a fost izolată, a fost cercetată tot de către TEOHARI GEORGESCU și ceilalți doi membrii din comisie.

La sfârșitul lui August, am fost trimiși împreună la Snagov, unde mi-a istorisit toate declarațiile cerute și date. În același timp mi-a spus că a stat în aceeași casă cu LENA CONSTANTE. În timpul cât am stat împreună la Snagov, i-am spus ca să nu declare la anchetă: discuțiile între noi doi, privitor la plecarea în străinătate, faptul că RADU XENOPOL m'a finanțat în campania electorală și despre legăturile între LENA CONSTANTE și NICOL GROS. Alte înțelegeri n'am avut.

Intrebare:

Arată data împrejurările în care ai aflat despre raporturile dintre TEOHARI GEORGESCU și Serviciul Secret?

Răspuns:

Cu ANA PAUKER am avut o serie întreagă de discuții și convorbiri, fie acasă la ea, fie la partid, datorită și vechilor noastre relații de prietenie.

Reclamându-i odată anumite procedee ale SSI, condus de BODNARAS, din răspunsul ANEI PAUKER am dedus că între TEOHARI și BODNARAS există anumite fricțiuni.

Cu prilejul unei convorbiri cu TEOHARI GEORGESCU, acesta mi-a spus pentru a-mi arăta anumite procedee ale SSI, că folosind o consfătuire comună între Serviciul Secret și organele MAI, SSI-ul le-a luat pe unul din informatorii lor principal, un general, plătindu-i peste ce plăteau inter-nele.

Intrebare:

Arată data împrejurările în care ai primit informațiile despre BELU ZILBER în timp ce se afla arestat la Interne?

Răspuns:

Am aflat de arestarea lui BELU ZILBER de la soția lui, prin LENA CONSTANTE, la începutul anului 1948. După câteva zile, am vorbit cu TEOHARI GEORGESCU despre arestarea lui B. ZILBER, spunându-i că a fost arestat pentru legături cu străinii, dar să știe că legăturile lui erau controlate. TEOHARI GEORGESCU s'a notat cele spuse. Fiind la parlament la începutul luni Februarie 1948, a venit la mine JIANU, care mi-a spus că ZILBER se referă la mine, dar că este un bandit.

Fiind încă ministru, tot în Februarie 1948, a venit la mine NATANZON acasă, pe o chestiune a lui personală și anume

că NICOLSCHI, dacă accepta colaborarea cerută, îi rezolvă situația lui la partid. A venit la mine să mă întrebe, dacă să accepte sau nu și dacă se poate pune bază pe cuvântul lui NICOLSCHI. Eu i-am spus, să primească colaborarea propusă.

Cu acest prilej, el mi-a spus că are contact mai vechi cu NICOLSCHI, trimițându-l și în străinătate pentru anumite servicii. Văzând că el are legătură cu internele, l-am întrebat dacă știe ce declarații i se cer lui BELU ZILBER. El mi-a spus că nu știe, dar că se va informa.

După circa 10 zile când eu nu mai eram ministru am primit un telefon dela NATANZON, în care îmi comunica că BELU ZILBER a murit în arest. Feste câteva zile mi-a comunicat LENA CONȘTANTE că a aflat dela nevasta lui BELU ZILBER, că i s'a trimis paltonul acasă dela arest.

Eu l'am chemat după aceasta pe NATANZON la telefon, fixându-i o întâlnire la biblioteca ARLUS, aceasta pentru ca să nu discutăm toată chestia prin telefon. La întâlnirea avută la biblioteca ARLUS, NATANZON mi-a spus că BELU ZILBER n'a murit, dar că a fost în greva foamei cincisprezece zile, dar pe care a încetat-o. NATANZON toate acestea le-a aflat prin ZAHARIA, care era un colaborator intim al lui NICOLSCHI.

Grija mea în ce privește declarațiile lui BELU ZILBER ce urma să le dea la interne, priveau faptul că eu m'am întâlnit în secret cu BELU Z. după excluderea lui din partid, la rugămintea lui.

Acest proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine, drept pentru care susțin și semnez.

Arestat:

ss/L. PATRASCANU

Anchetator

Lt. Col. de Securitate

I. Soltuțiu

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestata CONSTANȚE ELENA, născută în București la
17 Iunie 1909, fica lui CONSTANTIN și JULIETA, de profesie
pictor scenograf, cu ultimul domiciliu în București str.
Dionisie Lupu Nr.12.

3 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 6,35

" s'a terminat " " 19,30

Intrebare:

În timpul cercetărilor cu cine ai luat dta contact,
dintre cei arestați sau din afară?

Răspuns:

Dintre cei arestați am luat contact cu BELU HERBERT
SILBER, HARI BRAUNER și ELENA PATRASCANU. În afară am luat
legătura cu familia mea. În timpul cât am fost liberă până
la rearestare (Oct. 1948-Ian. 1950) am luat contact cu
LUCRETIU PATRASCANU și ELENA PATRASCANU.

Intrebare:

Cum ai luat contact cu BELU HERBERT ZILBER?

Răspuns:

În Iulie 1948 am fost dusă la închisoarea de pe
Calea Rahovei. Aici am fost pusă în celula alăturată cu cea
a lui ZILBER. În perete era o gaură prin care treceau tubu-
rile dela calorifer. Dacă se vorbea în fața acelei găuri se
auzea foarte bine. Gaura era astupată cu hârtie pe care eu
am scos-o. Prin această gaură i-am dat și o țigară. ZILBER
a fost ținut 4 zile în celula alăturată.

În acest timp mi-a spus următoarele:

-Că nu este anchetat de 6 luni.

Că a fost întrebat de PATRASCANU și a făcut o
descriere a caracterului său.

-Că el n'a declarat nimica.

-M'a întrebat ce am declarat eu și când i-am spus
că n'am declarat nimic mi-a spus că foarte bine am făcut, că

./.

ss/LENA CONSTANȚE

să nu spun nimic la anchetă sub nici un motiv.

-Mi-a spus să nu am încredere în nimeni dacă mi se mai pune cineva în celulă căci poate fi agent provocator

-Mi-a spus să nu revin sub nici un motiv asupra declarațiilor date.

-M'a asigurat că dacă nu voi declara nimic voi fi eliberată.

-Mi-a spus să nu am încredere în paznici.

-Mi-a spus că a fost anchetat pe aceleași puncte pe care a fost anchetat și înainte la Partid.

I-am povestit toată ancheta mea, pe unde am fost, despre faptul că era arestată și ELENA PATRASCANU fiind și ea ținută în aceeași casă, precum și felul cum a fost arestat PATRASCANU.

Intrebare:

Cum ai luat contact cu ELENA PATRASCANU?

Răspuns:

Când am fost arestată într-o casă din parcul Jianu mi-am dat seama că este și ELENA PATRASCANU în aceeași casă din cauza unei cărți pe care era scris de ea SASA. În ultima zi când am stat în această casă mi-a dat un paznic o bucată de mătase din rochia lui ELENA PATRASCANU pe care ea scrisese numele a două personaje din piesa ce o montasem la teatrul de păpuși. Eu i-am trimis prin acelaș paznic un bilet în care o încurajam și îi scriam că sper că în curând vom fi libere.

Nu am putut să țin legătura mai mult cu ea, deoarece în aceeași zi am fost mutată la închisoarea din Calea Rahovei. Am mai luat contact cu ea în timpul cât am fost liberă

Intrebare:

Cum ai luat contact cu ELENA PATRASCANU după ce ai fost pusă în libertate?

Răspuns:

Eu am isbutit să i-au contact cu LUCRETIU PATRASCANU și ELENA PATRASCANU după eliberarea mea în Oct. 1943 prin dna SCHWAMEN mama lui ELENA PATRASCANU.

Aceasta a primit permisiunea din partea lui TECHARI GEORGESCU ca să-i viziteze la Snagov. A fost în perioada cât am fost eu liberă de două ori acolo. A venit mașina special a luat-o acolo și a stat toată ziua cu ei fără ca paznicii să fie de față.

Seara a fost adusă la București cu același mașină
./.

ss/LENA CONSTANCE

pusă la dispoziție de TEODHARI GEORGESCU. Eu știind că merge la Snagov să-i vadă i-am transmis lui PATRASCANU și ei prin dna SCHWAMEN următoarele:

-Faptele despre care am fost anchetată.

-Locurile unde am fost reținută.

-Că eu nu am declarat nimic la anchetă-

-Despre convorbirea pe care am avut-o cu BELU ZILBER în închisoarea din Calea Rahovei.

-Despre lucrurile asupra cărora fusese anchetat BELU ZILBER și faptul că nu a declarat nimic la anchetă.

-Dna SCHWAMEN luase și înainte contact cu ei cu ajutorul unui paznic. Deasemeni știu că a primit bilete și telefoane dela Snagov.

Intrebare:

Cum ai luat legătura cu HARI BRAUNER?

Răspuns:

În Februarie 1950 într'o închisoare mică nu știu unde se găsește l-am auzit vorbind pe HARI BRAUNER și l-am auzind apoi tușind într'o celulă. I-am aruncat pe geamul dela celulă patru bilete în care îi scriam ce am recunoscut eu și că PATRASCANU a vorbit. Biletele le-am scris cu chibrit ars și cu sânge dela o măsea. Profitam că paznicul o lua înainte.

În acea închisoare paznicii citeau declarațiile și erau îmbrăcați în uniforme militare. Deasemeni paznicii stăteau de vorbă cu deținuții.

Înainte de a fi arestată când am discutat cu PATRASCANU să nu declar nimic dacă voi fi arestată și anchetată. Eu mi-am luat angajamentul să vorbesc și cu HARI BRAUNER.

Am vorbit și cu el și i-am cerut să nu declare nimic în legătură cu PATRASCANU. Mi-a promis că nu va declara nimic.

După eliberarea mea am discutat cu el despre arestarea mea și despre cele ce am fost întrebată la anchetă.

L-am sfătuit din nou să nu declare nimic dacă va fi anchetat. Deasemeni l-am sfătuit ca în cazul când nu va putea să nu declare, să retracteze la proces și să spună că totul nu este adevărat și că a fost silit să declare.

Intrebare:

Cum ai luat legătură cu familia?

Răspuns:

După ce am fost arestată și stăteam într'o casă pe str. Herăstrău, am scris o scrisoare pentru acasă am pus-o în
./.

ss/LENA CONSTANȚE

în plicul în care aveam actele și pe care am scris adresa. Am prins scrisoarea de un ziar împreună cu o sută de lei și am aruncat-o pe fereastră în stradă. Scriam numai că sunt bine.

Aici primeam toate ziarele și ascultam și radio. Am mai trimis scrisori prin femeia care mă păzea. Ca să știu dacă le transmite am cerut ca să dea anunț la mica publicitate la "Universul" iar altă dată ceream ca HARI BRAUNER în conferința ce trebuia să o țină să întrebuițeze cuvintele "mai mult", aceasta ca o confirmare că au primit scrisorile.

Femeia a predat însă scrisorile autorităților.

Prima scrisoare au găsit-o niște vecini. Ei au spus altcuiva unde era acela funcționar, adică a povestit la birou că a găsit o scrisoare prinsă de ziar unde o anume LENA CONSTANTE scria părinților ei că este bine. Cineva din acel birou o cunoștea pe mătușa mea SULTANA CONSTANTE i-a povestit și ea a povestit părinților mei spunându-le și unde a fost găsită acea scrisoare. Mama și tata s'au plimbat apoi pe acea stradă să mă vadă.

Am dat un telefon dintr'o casă din parcul Jianu unde am fost ținută (casa Kormitz). Telefonul era cu derivație în noptieră scos de la priză. Avea un întrerupător. Am mișcat întrerupătorul și am văzut că vine tonul. Cu asentimentul femeii ce mă păzea am dat un telefon acasă și am vorbit cu sora mea ZIZI. I-am spus că sunt bine. M'am interesat de sănătatea mamei.

În 1951 am trimis câteva bilete din arestul unde mă găsesc printr'un paznic.

Scriam că sunt bine sănătoasă. Prin paznic am căpătat și vești de acasă. În total am trimis două bilete și am primit două de la sora mea ZIZI CONSTANTE.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine.

ss/LENA CONSTANTE

Lt. de Securitate
Theodor Micle

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul LUCRETIU PATRASCANU, născut la 4 Noembrie
1900 în orașul Bacău, fiul lui DUMITRU și LUCRETIA, cu ul-
timul domiciliu în Buc.str.Vasile Lascăr Nr.100

4 Noembrie 1952, București

Interog.a început la ora 7,30

" s'a terminat " " 11,10

Intrebare:

Arată Dta împrejurările celei de a doua încercări
de sinucidere?

Răspuns:

A doua zi după ce am fost adus la Serviciul de
Contraspionajea lui PETEA, dându-mi seama că totul este
pierdut, am făcut prima încercare de sinucidere.

După ce am fost salvat și m'am refăcut, au început
cercetările cu PETEA.

În timpul cercetărilor lui PETEA și a felului
cum au început aceste cercetări, am socotit că gestul meu
a fost pripit, deoarece cercetările lui PETEA aveau un
caracter obiectiv.

După ce am fost adus la S.S.I. și a început
MUNTEANU cercetarea, care știam că este instructorul mi-
litar oficial, deci că se merge la proces, m'am hotărât
la o nouă încercare de sinucidere pe care am pus-o în
practică, dar care n'a reușit, fiind din nou salvat.

Intrebare:

Care au fost ultimile dtaie discuții cu ancheta-
torii înaintea acestei anchete?

Răspuns:

Ultimele discuții propriu zise cu anchetatorii,
au avut loc la sfârșitul lui Martie anul 1950, cam la zece
zile după cea de a doua încercare de sinucidere. Discu-
țiile le-am avut cu SERGHEI și PETEA. SERGHEI mi-a spus
că el este însărcinat din partea partidului ca să facă
ancheta și ce crime am pe conștiință, de am încercat să
./.

ss/L.PATRASCANU

mă sinucid.

Eu i-am spus că n'am nicio crimă pe conștiință, dar am vrut să înlătur rușinea unui proces.

La sfârșitul discuției i-am spus lui SERGHEI să-mi dea o rază de speranță, pentru a-mi schimba atitudinea și starea mea de spirit. La aceasta SERGHEI și PETEA au tăcut și cu aceasta am terminat discuția.

După trei ceasuri, după ce m'am deșteptat din comă și somn letargic, am fost luat la anchetă de către PETEA și ținut la anchetă cinci ceasuri, cu toată starea mea gravă în care mă aflam.

Intrebare:

Arată dta lucrurile pe care le-ai aflat în cursul cercetărilor și împrejurările în care le-ai aflat?

Răspuns:

După ce am fost adus dela Băneasa, am stabilit că nu sunt la Securitate, cum am crezut eu, ci sunt la Serviciul de Contraspionaj identificându-l pe PETEA după propriile lui cuvinte pe care-l știam după spusele lui BELU ZILBER.

Când PETEA a început cercetările mi-a spus că cercetările au un caracter de partid și că excluderea mea nu a fost publicată ca să nu se anticipeze aceste cercetări, dându-mi să înțeleg că el adică serviciul lui, este și deasupra partidului. În timpul anchetei lui PETEA, atmosfera și raporturile dintre noi erau tovarășești, discutând la aceeaș masă și cu apelativul "tovarăș".

În primele săptămâni ale acestor cercetări, PETEA m'a rugat să țin lecții de marxism-leninism cu băieții dela pază, iar unuia i-am dat lecții de limba germană.

În timpul cercetărilor mi-a vorbit de procesul AUSNIT-POP-BUJOIU, spunându-mi că TEOHARI GEORGESCU a fost împotriva includerii lui PATRASCU în proces, deoarece era informatorul internelor, dar că el personal, s'a dus la GH.DEJ, impunând peste capul lui TEOHARI GEORGESCU procesul care a avut loc, în forma în care s'a desfășurat.

Rolul adevărat a lui PATRASCU, mi-a spus PETEA, că l-a stabilit căzându-i în mână un curier. Mai departe PETEA mi-a spus că serviciul lui a pregătit bine procesul POP-BUJOIU, dar că l-au stricat Internele, respectiv NICOLSCHI.

De câte ori venea vorba de NICOLISCHI și Securitate se infuria. Astfel, odată când i-am spus că am crezut la început că sunt la Securitate, a sărit în sus și a țipat: "Ce Securitate? Noi suntem mai mult decât Securitatea".

Vorbindu-i lui PETEA de o grațiere, el mi-a spus că EUGEN CRISTESCU a fost grațiat.

Tot în timpul cercetărilor PETEA mi-a spus, felul cum a fost arestat SAREL, împreună cu funcționarii legăției engleze, dându-mi amănunte asupra unei funcționare pe care o recrutase ca informatoarea lor.

Mi-a spus PETEA că plătește cotizație mare la partid 4.000 (patru mii de lei) de unde am dedus ce salariu mare trebuie să aibă. PETEA mi-a mai vorbit și de fetița lui. Recunosc că de două ori, l-am tras eu de limbă, folosind faptul că el este vorbăreț, în două chestiuni ce mă interesa pe mine și anume: raporturile dintre BODNARAS și STEFANESCU și invitația lui LE ROUGETEL prin STEFANESCU, ANEI PAUKER. PETEA mi-a dat toate amănuntele ce mă interesau.

PETEA mi-a spus felul în care a fost scoase declarațiile dela BETEA NICOLAI, care a fost de două ori bătut grav la SSI și apoi îmbătat.

Discutând cu PETEA despre TITO mi-a spus că la început el a fost nedumerit asupra situației lui TITO și a mers la partid să ceară lămuriri.

După reluarea cercetărilor de către PETEA, la S.S. PETEA mi-a spus că mi se va face proces. La replica mea că nu există fapte, el mi-a spus că eu judec ca un avocat, că nu este nevoie de fapte, pentru că au învățat și ei să facă procese.

PETEA în continuare, mi-a spus de rolul pe care îl va juca BELU ZILBER și nevasta mea în proces.

La sfârșitul cercetărilor PETEA și-a schimbat brusc atitudinea, avută la S.S. spunându-mi textual următoarele: "Cum ai ajuns dta aici?". La răspunsul meu că "voi m'ați adus aici", el a continuat: "Si alții sunt de vină în chestiunea dta". "Să-ți iasă din minte că cineva vrea să te distrugă". După aceste cuvinte am tras concluzia că cercetările s'au încheiat favorabil pentru mine.

După aceasta, PETEA mi-a spus că el a încheiat cercetările și că alte organe vor continua cercetările.

Intrebare:

In timpul cât ai fost dta în străinătate, din valorile de aur ce le aveai precum și din valuta ce o posedai pe atunci, ai depus ceva în străinătate?

Răspuns:

N'am depus nimic, deși am fost trei zile în Elveția. PETEA mi-a spus că a cercetat în Elveția și n'a găsit nimic depus de mine, dar în schimb mi-a spus că a găsit un cont în franci elvețieni, a lui BODNARAS.

Intrebare:

Cu ce scop ți-a spus PETEA acest lucru, pentru că acest lucru, ancheta socotește că este o manevră din partea dtale pentru a calomnia conducătorii de partid?

Răspuns:

PETEA nu mi-a spus acest lucru cu un scop; dar i-a ieșit vorba din gură. Nu este vorba de o manevră sau colamnie și reproduc cuvintele spuse de PETEA.

Intrebare:

Ce ți-a vorbit PETEA despre MADISON?

Răspuns:

PETEA mi-a spus că a avut legături cu MADISON prin BELU ZILBER; că la subvenționat pe MADISON; m'a lăsat să înțeleg că primea dela MADISON copia rapoartelor pe care le trimetea în America; că MADISON era muncitor și făcea parte dintr'un sindicat galben și că era prosovietic. PETEA mi-a spus de întrevvedereea dintre SCHAILER și BELU ZILBER și pe care a înregistrat-o în bandă fiind organizată de ei.

PETEA mi-a spus că o parte din conversațiile mele cu regele au fost înregistrate pe bandă, de sovietici, și acum le au ei, iar lucrul nu mai este un secret.

Intrebare:

Ce ți-a spus dtale BELU ZILBER, despre discuția care a avut-o el cu PETEA despre conducătorii partidului?

Răspuns:

BELU ZILBER mi-a spus că PETEA, nu are păreri prea bune despre unii dintre conducătorii partidului.

Acest proces verbal de interogatoriu, a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine, drept pentru care susțin și semnez.

Anchetator:

Lt.col.de Securitate

I.Soltuțiu

Arestat:

ss/L.PATRASCANU

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Aresatul LUCRETIU PATRASCANU, născut la 4 Nov. 1900
în orașul Bacău, fiul lui Dumitru și Lucreția, cu ultimul
domiciliu în Buc. str. Vasile Lascăr Nr. 100

3 Octombrie 1952, București.

Interogatorul a început la ora 17,5

" s'a terminat la " 19,20

Intrebare:

Arată Dta împrejurările în care ai aflat de aresta-
rea lui BETEA?

Răspuns:

Cam pe la mijlocul lunii Aprilie 1948 a venit la
mine foarte înrijorată LUCIA FLICHER spunându-mi că BETEA
a fost arestat.

La această informație am rămas foarte surprins,
deoarece eu eram convins că BETEA era fugit de mult din
țară.

Intrebare:

La cât timp după arestarea lui BETEA ai primit
informația arestării lui.

Răspuns:

Informația arestării lui BETEA am primit-o imediat
a doua zi dela arestarea lui.

Intrebare:

Dela cine ai aflat de arestarea lui BETEA.

Răspuns:

Despre arestarea lui BETEA am aflat imediat dela
LUCIA FLICHER care era o prietenă a familiei mele și a
fost tehnica mea în ilegalitate.

Intrebare:

Cum a aflat LUCIA FLICHER de arestarea lui BETEA?

Răspuns:

LUCIA FLICHER mi-a spus că informația arestării lui BETEA a aflat-o dela CRISAN care a fost la Interne având o muncă de răspundere, printr'o persoană de care nu-mi aduc aminte, dar care era un cunoscut comun al LUCIEI FLICHER și a lui CRISAN.

Fu cunoscând pe CRISAN și munca lui dela Interne mi-am dat seama imediat că informația este exactă de vreme ce vine dela CRISAN.

Intrebare:

A fost vreodată CRISAN la dta cu vreo chestiune legată de străinătate?

Răspuns

În Iulie 1947 când trebuia să plec la Bruxelles am cerut lui TEODHARI GEORGESCU un însoțitor. După câteva zile a venit la mine CRISAN foarte entuziasmat ca să-mi spună că vine el cu mine la Bruxelles. Eu am răspuns că e foarte bine și urma să plecăm împreună. Mai pe urmă s'a contramand dat plecarea lui CRISAN cu mine, deoarece TEODHARI mi-a spus că plecatal lui CRISAN costă mult.

Acest proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întru totul cu cele declarate de mine, drept pentru care susțin și semnez.

Arestat,

ss/LUCRETIU I. ATRASCANU

Anchetator

Lt.Col.de Sec.

I.SOLTUTIU

33

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul BETEA NICOLAE, de profesie funcționar, cu
ultimul domiciliu în București str. Dr. Herescu 16.

5 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 11,15

" s'a terminat " " 13,30

Intrebare:

În ce împrejurări ai fost dta arestat?

Răspuns:

Aflându-mă la Cluj în vederea plecării clandestine
peste frontieră - am fost anunțat la un moment dat că s'a
întâmplat ceva, care împiedică plecarea și că trebuie să mă
întorc la București până la găsirea unei noi posibilități
de plecare.

M'am întors la București și am stat împreună cu prie-
tena mea COLETA PADINEANU în casa ing. VASILESCU, unde am fost
arestat împreună cu ea. Nu-mi amintesc unde am fost dus pen-
tru cercetări, dar țin minte o pivniță în care am fost bătut.

Intrebare:

Care a fost atitudinea Dtale față de organele de
anchetă dela arestare și până în prezent?

Răspuns:

La început am avut o atitudine negativă - fiind
hotărât încă dinainte de a fi arestat, să nu declar nimic
în cazul că voi fi arestat și cercetat. Nu pot preciza cum
a început ancheta- momentul confundându-se în memoria mea
cu bătaia.

Am fost bătut grav (la picioare, la testicole, la
cap, etc.) Am în minte imaginea momentului când eram trezit
după pierderea conștiinței).

Dintre primii anchetatori și persoane ce m'au bătut

rețin în memorie imaginea unuia de statură mijlocie, brunet, gras (de cel puțin 100 kg.) și a unuia cu barbă. Ulterior îmi apare imaginea unui anchetator robust, de cca. 50 ani, șaten sau blond - pe care îl socoteam rus - statură mijlocie, figură dăltuită (aducând a patrat) impozant și cu voce joasă (gravă).

La un moment pe care nu mi-l amintesc - nu mi-l pot preciza în memorie - pe baza unor discuții principiale - am reșunțat la atitudinea mea negativă și am început să mărturisesc anchetei tot ce știam în legătură cu cele ce eram întrebat.

Printre altele am arătat anchetei că din discuțiile cu PATRASCANU și cu ceilalți din jurul său am rămas cu convingerea că PATRASCANU a fost lucrat în Partid, că unii fruntași ai partidului vor să-l înlătore, să se scape de el și că este în pericol de a fi exterminat.

Țin să menționez că acel anchetator pe care îl socoteam rus a confirmat cele spuse de mine spunându-mi că toate cele ce am spus - inclusiv cele referitor la PATRASCANU s'au verificat și sunt adevărate.

La o altă dată tot acesta mi-a spus, referindu-se la cele declarate de mine "Nu interesează în cine se lovește, oricine ar fi". Mai menționez că pe același anchetator l-am văzut - fără certitudinea absolută că ar fi aceeași persoană la confruntarea mea cu PATRASCANU.

Intrebare:

Cum s'a desfășurat ancheta în raport cu atitudinea D-tale?

Răspuns:

La câțva timp după ce am fost bătut, când aveam deja o atitudine pozitivă față de anchetă, am fost trimis undeva în afară de București și ținut într'o cameră complet lipsită de lumină, umedă, cu gândaci care îmi umblau pe corp. După aceasta am fost ținut într'o cameră, unde am fost obligat să privesc tot timpul la o lumină electrică.

Am fost dus apoi în arestul Ministerului de Interne, unde am fost ținut într'o celulă la subsol, întunecoasă, rece, și la un regim de infometare.

Aici m'am îmbolnăvit de paralizie nevritică. Doctorul mă vedea des și da din umeri, ridica mâinile și-mi spunea: ce să fac, am făcut rapoarte, dar.....

N'am fost internat în spital decât când procesul

de paralizare era foarte înaintat. Pierdusem ambele picioare și nu mă mai puteam mișca de pe pat și chiar după aceea internarea a mai întârziat.

La spitalul "Gerota" boala mea s'a ameliorat. Când am reușit să mă ridic în cărji, apoi să umblu încet cu bastonul - deși după cum se poate verifica în fișele medicale, medicii recomandau, pentru vindecarea completă sau aproape completă inclusiv tulburările de vorbire, era necesară continuarea tratamentului prin terapie electrică (dosarul DAN DEMETRESCU dela spitalul Gerota). - am fost scos din spital și dus la Jilava unde am fost ținut într'o cameră în care mustea apa în pământ, iar apoi într'o cameră cu tuberculoși.

În timp ce mă aflam la Jilava a fost în inspecție o persoană - ce mi se părea a avea grad mare - căreia doctorul i-a raportat că paralizia mi-a atacat și sistemul nervos central - că aici nu mă pot vindeca și că a făcut de mult raport de internare în spital - totuși n'am fost internat în Spitalul Central decât mult mai târziu.

Cât timp am fost în arestul M.A.I. nu-mi amintesc să fi fost anchetat. Când am fost la Spitalul Gerota am fost anchetat. Tot timpul am avut o atitudine pozitivă, hotărât fiind să nu ascund nimic.

Aceiași atitudine o am și azi față de organele de anchetă - însă mai am încă (o serie) oarecare dificultăți de memorie din cauza boalei prin care am trecut.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întru totul cu cele declarate de mine.

ss/NIC.BETEA

Anchetator
Cpt.de Sec.GH.MORARU

Menționez că anchetatorul arătat în procesul verbal de interogatoriu de mai sus ca socotit de mine rus (după figură) fiind împreună și cu alte 2-3 persoane mi-a lăsat impresia că-i domină, că este șef.

Deasemenea menționez că e posibil ca și accentul vorbirii să-mi fi determinat impresia că e rus.

Anchetator
Cpt.de Sec.GH.MORARU

ss/NIC.BETEA

36

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul RATIU ANTON, de profesie funcționar,
născut la 14 Martie 1916 în Băclău, Reg. Cluj, cu ultimul
domiciliu în București, str. Jules Michelet 17.

3 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 7,30

" s'a terminat " " 9,30

Intrebare:

Care sunt motivele pentru care Dta nu ai mărturi-
sit în fața organelor de anchetă, până în ultimul timp,
unele fapte îndreptate împotriva Securității Statului pe
care le-ai săvârșit sau pe care le-au săvârșit alții și
Dta le cunoșteai?

Răspuns:

Eu dela început, după arestarea mea, am fost hotă-
rât să fiu absolut sincer în fața organelor de anchetă,
ceiace am și făcut. Astfel nu am intenționat și nici nu am
încercat să ascund nimic nici din faptele mele nici din
faptele altora - pe care le cunoșteam.

Am declarat tot în raport ca întrebările ce mi
s'au pus și cu linia ce mi s'a trasat. Precizez că verbal
am declarat mai multe amănunte, pe care nu le-am scris
în declarațiile pentru că nu mi s'au cerut. Nu rețin însă
nici un amănunt de vreo oarecare importanță în legătură cu
ancheta, pe care să nu-l fi declarat. Ceiace precizez, este
că în declarațiile pe care le-am dat, am scris despre tot
ce am fost întrebat.

Menționez că după arestarea mea (9 Aprilie 1948)
am fost ținut și cercetat în arestul S.S.I. (Malmaison)
până la 15 Iulie 1948 - cu două întreruperi de 30-40 zile,
când am fost la închisoarea din Pitești. În această perioa-
dă am declarat tot așa cum am arătat mai sus, totuși după
această dată am fost dus la arestul din Rahovei, apoi la
MAI (celula 7) unde am fost supus unui regim de infometa-
re și distrugere.

Trebuia să menționez atitudinea doctorului
./.

ss/ANTON RATIU

24
NUSSEER care când mă vizita, în starea gravă în care mă aflam - bolnav de nefrită paralytică mi-a spus: "Așa-ți trebuie, asta e pentru prostia pe care ai făcut-o".

În Septembrie 1949 am fost readus la SSI, apoi la o fermă dela Băneasa, unde am primit un regim alimentar și medical excepțional timp de 2 luni - care mi-a ameliorat situația, fără să mă fi putut vindeca. Mi s'a spus că acest regim excepțional este din ordinul Partidului - că Partidul a dat dispozițiuni să se facă totul pentru a fi salvat și vindecat.

Menționez că eram bolnav, având apă la stomac, o dublă pleurezie la ambii plămâni plus nefrita paralytică - fiind la venirea la ferma dela Băneasa în stare de agonie

Dela Băneasa am fost, am fost readus la SSI, iar după câteva zile internat în spitalul MAI. Aici, după puțin timp - și apoi în arestul Securității am fost repus în condiții care nu permiteau vindecarea mea.

Precizez însă că nici la MAI-Securitate nu am încercat să ascund nimic la anchetă, dar n'am fost cercetat în plus peste ancheta amănunțită dela SSI din 1948 și 1950.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întru totul cu cele ce am declarat.

ss/ANTON RATIU

Anchetator:

Cpt. de Securitate

GH. MORARU

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul MICSA REMUS, de profesie magistrat, născut la 13 Decembrie 1915 în Alba-Iulia, cu ultimul domiciliu în București str. C.A. Rosetti 43.

3 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 11,30

" s'a terminat " " 15.-

Intrebare:

În procesul verbal de interogatoriu anterior ai arătat că PATRASCANU ți-a spus să transmiți lui RATIU, că chiar dacă-l bate de-l omoară să nu spună că a fost la el.

Arată Dta, la ce s'a referit PATRASCANU când ți-a spus cele de mai sus.

Răspuns:

PATRASCANU nu mi-a spus la ce s'a referit când mi-a spus să transmit lui RATIU că, chiar dacă-l bate de-l omoară să nu spună că a fost la el. Dar eu am rămas cu convingerea că a fost vorba despre planul de fugă.

Intrebare:

Pe ce ți-ai bazat această convingere?

Răspuns:

Această convingere a mea era bazată pe faptele ce le cunoșteam. Astfel știam de planul de fugă cu avion prin forță și aflasem de la inginerul BOROS că se aștepta răspunsul lui PATRASCANU dacă pleacă cu acest avion prin forță.

Apoi starea de agitație ori de nervi în care l-am găsit pe PATRASCANU când m'a chemat și mi-a spus să transmit lui RATIU cele arătate, socoteam că nu putea fi cauzată de chestiunea cărților de care mi-a vorbit RATIU și mai socoteam că nu putea să-i ceară lui RATIU să moară pentru aceste cărți.

Menționez că înainte de arestare am fost în casa unui domn FILIPESCU. Discutând cu RATIU despre această vizită, acesta mi-a spus că d. FILIPESCU este de la SSI ss/MICSA REMUS

sau dela Interne,nu-mi aduc bine aminte.Atunci eu i-am spus că dacă voi fi arestat și cercetat voi spune totul,întrebându-l din nou că despre ce era vorba,despre cărți sau despre fugă,la care el mi-a dat un răspuns evasiv,care mi-a întărit convingerea că nu a fost vorba despre cărți ci despre fugă.

Intrebare:

Arată în ce împrejurări ai fost Dta la FILIPESCU acasă?

Răspuns:

Cu vreo 4-5 zile înainte de arestare,aflându-mă la teatrul de păpuși,am fost invitat de ILEANA POPESCU și o prietenă a ei dna FILIPESCU - pe care atunci am cunoscut-o - să merg împreună cu ele și cu Dna JEBELEANU la masă la Dna FILIPESCU,ceiace eu am acceptat.La ieșirea dela teatru a sosit soțul dnei FILIPESCU cu o mașină și ne-a dus la ei,unde am stat dela orele 7 la 10 (seara) în timpul mesei au avut loc discuții obișnuite,fără importantă.Dna FILIPESCU sau mama ei m'au întrebat ce mai face TONI (RATIU) ,pe care-l cunoșteau de când dna FILIPESCU lucrase la Statistică.

Când am discutat cu RATIU despre această vizită - așa cum am arătat mai sus - mi-a confirmat că cunoaște pe Dna FILIPESCU dela Statistică și că acum s'ar afla la Ministerul de Interne ca șefă de cabinet.

După vreo 4-5 zile am fost arestat,iar când am fost scos la anchetă m'am trezit față în față cu acest domn FILIPESCU,care m'a anchetat.

Intrebare:

De ce nu ai arătat Dta organelor de anchetă la prima cercetare,faptul că PATRASCANU s'a referit la fugă și nu la cărți,atunci când a transmis lui RATIU prin Dta ca să nu spună că a fost la el,chiar dacă va fi bătut,dacă aceasta a fost convingerea Dtale?

Răspuns:

Eu am declarat la ancheta orală această convingere a mea,însă n'am consemnat-o în declarațiile mele dela prima cercetare.In legătură cu acest fapt țin să precizez următoarele:

După arestare,fiind luat în anchetă de către D.FILIPESCU am fost trimis în celulă să scriu o declarație despre BETEA și RATIU ,tot ce știu despre ei și legăturile mele cu aceștia.Eu am scris declarația.După câțva timp fiind

scos la ancheta orală, am fost întrebat pe marginea celor scrise în declarație, apoi am fost trimis din nou în celulă, să scriu o nouă declarație mai amplă, prezentând faptele până în preajma arestării mele. În această nouă declarație am scris și despre comunicarea făcută de PATRASCANU lui RATIU prin mine, ca să nu spună că a fost la el chiar dacă-l bate de-l omoară, arătând că RATIU mi-a spus că-i vorba despre cărțile date fostului rege cu dedicație.

Chemat la ancheta orală, eu am spus că părerea mea este că nu despre cărți era vorba ci despre fugă (planul de fugă). Atunci anchetatorul care până atunci s'a purtat amabil cu mine, m'a lovit și mi-a spus "Ai să ieși de aici cu picioarele înainte! Spune ce ți-a spus RATIU". Am răspuns că RATIU mi-a spus despre cărți. Din acel moment atitudinea anchetatorului s'a schimbat față de mine, devenind dur. Am fost trimis din nou în celulă.

După câteva zile, fiind dres la frizerie, un domn ce mi se părea a fi un fel de șef la arest, mi s'a adresat răsând.: "Vezi, toată pasărea pe limba ei piere". Menționez că după ce am fost eliberat m'am întâlnit de mai multe ori cu acest domn și am aflat că se numește NITA ION.

După câteva zile a venit la mine în celulă d. FILIPESCU și mi-a spus: "Ei, tot așa de vorbăreț ești? Despre ce ți-a spus RATIU?". Eu am răspuns: "Despre cărți".

La vreo săptămână am fost chemat în fața unei comisii de trei persoane, între care era și d. FILIPESCU. Ancheta a insistat asupe chestiunii că despre ce era vorba atunci când PATRASCANU a trimis vorbă lui RATIU prin mine, că să nu spună că a fost la el, chiar dacă va fi bătut. Eu am ezitat și am spus cu oarecare teamă "despre cărți"; D. FILIPESCU mi s'a adresat: "spune despre ce era vorba" și atunci am precizat cece am arătat în declarație că era vorba despre cărți.

În aceeaș seară - la vreo două ore - am fost chemat din nou de D. FILIPESCU, care mi-a spus: "Ei vezi, despre cărți era vorba. Ai să treci într-o altă celulă mai spațioasă și ai să dai o nouă declarație, de care depinde eliberarea D-tale. Am scris și această declarație și după 3-4 zile am fost pus în libertate.

După ce am fost pus în libertate mi-am luat postul în primire - așa cum mi-a spus d. FILIPESCU înainte de a mă elibera - și am ținut legătura cu dânsul, dându-i informații

din cercurile pe care le frecventam.

Intrebare:

Ce legături ai avut cu NITA IOAN după ce ai fost pus în libertate?

Răspuns:

La câteva luni după ce am fost pus în libertate l-am întâlnit pe stradă, când m'a întrebat ce mai fac și dacă am avut neplăceri din cauza arestării, spunându-mi să-mi văd de treabă că n'o să am nici o supărare. Stia că sunt la Judecătoria 7. Ulterior ne-am întâlnit des pe stradă, schimbând totdeauna câteva vorbe.

Mai târziu m'a rugat să ajut pe un coleg al lui tot dela arest în legătură cu un proces de divorț. Apoi l-am ajutat pe el într'un caz de arbitraj la judecătorie și la tribunal.

I-am dat numărul meu de telefon și mi l-a dat și el pe al lui, dar odată mi-a spus că telefonul ar putea fi interceptat. Nu-mi aduc aminte când și ce anume mi-a spus despre aceasta, dar o am vag în memorie. Imi dădea uneori telefon, iar eu l-am vizitat și acasă.

Când am fost scos din magistratură am discutat cu el. Încă înainte de aceasta mi-a spus că atunci când voi avea ceva neplăceri va vorbi cu ZET dela Cadrele Tribunalului.

În ziua de 17 Septembrie când am fost arestat, am fost la el - înainte de arestare, după ce am fost căutat de organele de securitate - și i-am spus că sunt căutat ca să fiu arestat, și că mă tem că-i în legătură cu problema PATRASCANU. El mi-a spus: "Pentru cauza PATRASCANU? Dece?". A stat puțin și a continuat apoi spunând: "Să nu fi făcut vreo prostie mare! În definitiv PATRASCANU ce vină are, doar că a vorbit! Pentru aceasta are domiciliu forțat. Dar ce, vina lui se poate compara cu a celorlalți trei?". Atunci am spus că sigur numai din cauza avocatului DIACONESCU PETRARCA, pe care l-am arestat într'un proces, în care exrocasse vreo cincizeci de muncitori, iar soția acestuia m'a reclamat în toate părțile și la Procurorul General adjunct OLTEANU. I-am spus lui NITA că mă duc la Organizația de Partid București, unde era cunoscută problema cu PETRARCA și la Procurorul General. El mi-a spus să mă duc, ciace am și făcut.

L-am revăzut pe NITA în momentul când am fost
././ ss/MICSA REMUS

arestat în locuința mea, el fiind printre aceia care m'au arestat.

Mai menționez că cu ocazia primei vizite pe care am făcut-o dlui FILIPESCU - după punerea mea în libertate - acesta mi-a spus printre altele: "Mare noroc ai avut!"; iar mai târziu: "Voi l-ați crezut pe BETEA un erou, dar mare laș e!".

Intrebare:

Care este motivul pentru care Dta în declarațiile date la prima anchetă nu ai vorbit despre activitatea dușmănoasă a lui PATRASCANU?

Răspuns:

N'am scris nimic - în declarațiile date la prima anchetă - despre activitatea dușmănoasă a lui PATRASCANU, deoarece nu am fost întrebat nimic despre PATRASCANU.

Dela început am fost întrebat și mi s'a cerut să scriu declarații despre BETEA și RATIU și în tot timpul anchetei s'a vorbit numai despre aceștia.

În a doua declarație - când mi s'a spus să scriu totul până în apropiere de data arestării - am scris din proprie inițiativă despre cei care mi-a spus PATRASCANU să-i comunic lui RATIU. Iar când am completat, la ancheta orală cele scrise despre PATRASCANU, am fost lovit, anchetatorul și-a schimbat atitudinea față de mine, iar NITA mi-a spus "Toată pasărea pe limba ei piere". Aceste împrejurări au făcut să-mi fie teamă să vorbesc despre PATRASCANU.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele ce am declarat.

ss/MICSA REMUS

Anchetator
Cpt.de Sec. GH.MORARU

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat ZILBER HERBERT, născut la 14 Oct. 1901 în
com. Tg. Frumos, fiul lui CAROL și ROZA, cu ultimul domiciliu
în str. Dionisie Lupu Nr. 2 Buc.

4 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 8, 10

" s'a terminat " " 11, 30

Intrebare:

La ce dată ai fost dta arestat și ce a urmat după
aceia.

Răspuns:

Am fost arestat în seara zilei de 6 Februarie 1948,
pe când mă aflam pe stradă împreună cu soția mea. În aceeași
seară am fost depus în arestul M.A.I.

Intrebare:

De către cine ai fost anchetat dta și ce ai aflat
dela anchetatori.

Răspuns:

Până la 20 Martie 1948 am fost anchetat de inspector
general DUGHIERU, comisar PETRESCU și comisar SFETCU. În ziua
de 20 Martie 1948, ultimii doi mi-au spus că voi fi pus în
libertate, deoarece nu s'a găsit nimic împotriva mea.

În ziua de 2 August 1948 subdirectorul general
NICOLSCHI mi-a pus două întrebări cu privire la părerile mele
asupra politicii de prețuri în 1945 și a politicii anului
1947. Cum dintr'o Scânteie ruptă găsită la closet, am citit
rezoluția CC al P.C.R. cu privire la cazul PATRASCANU, mi-am
dat seama că cele două întrebări puse de NICOLSCHI urmăreau
să vadă ce legături erau între mine și PATRASCANU. De aceea
am dedus că ancheta nu știe nimic.

La sfârșitul lunei Martie 1949, colonelul DUGHIERU
m'a chemat în biroul său pentru a mă convinge să încetez
greva foamei. Cu această ocazie m'a întrebat dacă știu ceva
despre PATRASCANU și mi-a propus să stăm de vorbă amical

./.

ss/H. ZILBER

despre această chestiune. De aici am dedus nu numai că nu se știe nimic despre relațiile mele cu PATRASCANU, dar nici despre PATRASCANU nu se știa nimic.

Tot spre sfârșitul lunii Martie 1949 lt.colonel ajutorul col. DULGHERU vizitând celulele arestului, m'a găsit în celula Nr.12, împreună cu maiorul VASILESCU. Cu această ocazie ne-a spus la amândoi că s'a făcut referat de punere în libertate, atât pentru VASILESCU cât și pentru mine.

În ziua de 20 Iunie 1949, fiind chemat de NICOLSCHI, acesta mi-a spus că nu are nici-o dovadă împotriva mea și că acuzația de spion american a fost lămurită în favoarea mea.

În Februarie sau Martie 1950 procurorul general dela Malmezon, mi-a spus că MADISON comunica informațiile culese nu numai serviciului de spionaj american, dar și serviciului de spionaj britanic prin J.PORTER. Cum eu știam că ancheta deține fotocopiile rapoartelor PORTER și cum nu mi s'a reproșat nimic din conținutul acestor rapoarte, am dedus că MADISON nu a comunicat britanicilor adevăratele mele relații cu dânsul sau a comunicat lucruri neînsemnate.

În Octombrie 1951, maiorul care în vremea aceea era șeful anchetei mi-a spus că vinile mele nu sunt penalizabile, că sunt vini de partid și că partidul vrea să mă utilizeze.

În Noembrie 1951 lt.col. ajutorul col. DULGHERU mi-a spus în esență că ancheta a constatat că în profida aparențelor sunt totuși comunist.

Întrebare:

Arată ce urmăreai cu plecarea la Paris și Wasington și cu ajutorul cui a fost organizată plecarea:

Răspuns:

Am vrut să plec la Paris pentru a lucra efectiv în favoarea partidului, însă cu gândul ascuns de am crea o atmosferă favorabilă printre conducătorii partidului, așa ca aceștia să aibă încredere în mine și să mă trimită la Washington. Am fost trimis la Paris la cererea lui PETEA PETRESCU.

Am vrut să plec la Washington pentru a servi ca spion american în legația noastră, în Ambasada Sovietică și în legațiile statelor amice. Am depus insistențe pentru a fi trimis la Washington, L.PATRASCANU, și fără să cunoască intențiile mele reale PETEA PETRESCU.

Intrebare:

Arată cum l-ai desinformat pe PETEA PETRESCU.

Răspuns:

Nu a fost o desinformare propriu zisă, ci note fantaziste destinate să acopere adevăratele mele relații cu MADISON. Totuși, poate fi considerat ca desinformație, faptul că l'am prezentat pe MADISON ca un simpatizant al partidului.

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu PETRESCU despre conducătorii Partidului și ce i-ai spus lui PATRASCANU despre discuțiile cu PETRESCU?

Răspuns:

PETEA PETRESCU mi-a vorbit în două sau trei rânduri despre EMIL BODNARAS și mi-a spus despre acesta că nu se pricepe nici în militărie și nici în poliție. Din cele spuse de PETEA PETRESCU menționez următoarea frază: "Englezii se uită în serviciile lui ca într-o carte deschisă". N'am comunicat nimic lui PATRASCANU despre cele spuse mie de PETEA PETRESCU cu privire la conducătorii Partidului.

Intrebare:

Pe cine ai recomandat dta lui MADISON pentru a fi recrutați ca spioni în slujba americanilor?

Răspuns:

Am recomandat lui MADISON pentru a fi recrutate în serviciul de spionaj american pe LUIZA NAVODARU și VERA CALIN.

Intrebare:

În ce împrejurări l-ai revăzut pe MARGULIUS la Interne?

Răspuns:

MARGULIUS a fost adus în celula mea din arestul Securității în ziua de 20 Decembrie 1948 și a fost scos din celulă în ziua de 20 Martie 1949.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

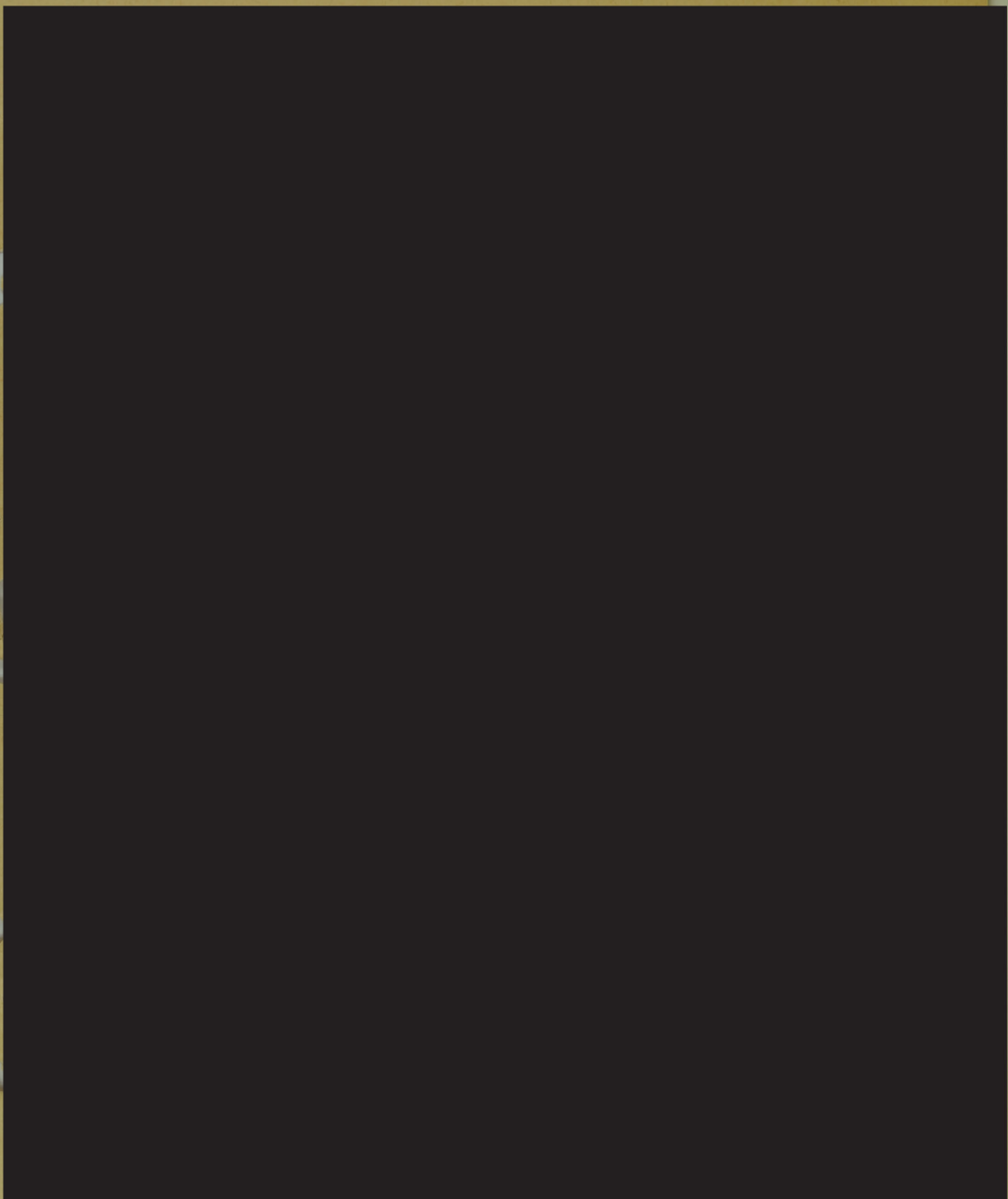
Anchetat

Anchetator:

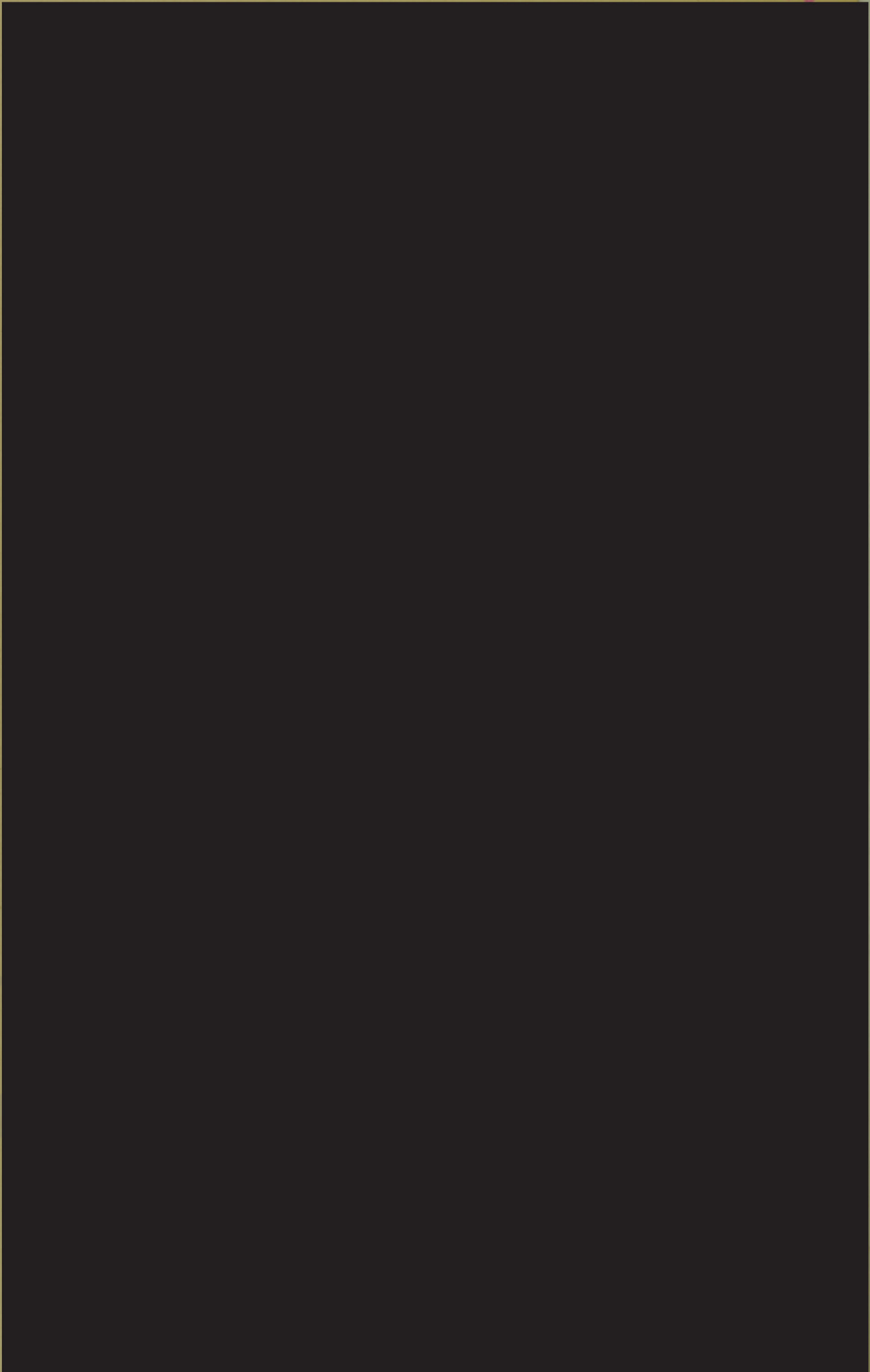
ss/H.ZILBER

Lt.Maj. T.STAICU

46



✓



În ultima seară a întâlnirii dela Bușteni, când MADISON era în conferință secretă, PETIA mi-a spus că serviciul ar vrea să-mi înmăneze suma de 1.000 dolari, dar că eu - pretextând lui MADISON că ași avea mare nevoie de bani, să-i cer acestuia să-mi semneze el chitanța banilor ce mi i-ar da PETIA. Considerând că ar fi o prostie - din punct de vedere al poziției lor față de MADISON - să-i propun un asemenea lucru, care dela distanță arăta că ei vor să-l angajeze în mod stupid - cu o semnătură, am refuzat, motivând acest lucru ca în prezenta declarație. PETIA s'a resemnat nu ușor, dar mai târziu când i-am spus că MADISON m'a sfătuit să nu primesc bani dela ei sub nicio formă și-a dat seama că am fost prudentă și mi-a mulțumit chiar.

După plecarea lui MADISON, am continuat un timp să lucrez având drept obiectiv P.N.T. La un moment dat PETIA mi-a cerut să continui a frecventa Misiunea Americană. Cum în arară de SILVIA PLACU și ALIMANISTEANU eu nu cunoșteam pe ofițerii rămași și nici pe cei veniți în locul lui MADISON și ROBERTS, lucru era foarte greu. După multe tergiversări, m'am trimis la ofițerul HALL, care deabia sosise, ca sub pretextul că mă interesez de MADISON, să intru în legături cu el, urmând ca mai târziu să-i propun lui HALL furnizare de informații arătându-i că am multe relații și că nici MADISON n'a rămas rece la folosirea lor prin mine. Cu toate că mi s'a părut ușuratică introducerea în felul acesta la HALL, PETIA mi-a cerut să accept și să-i fac chiar în scris un fel de plan de muncă. Ducându-mă prima dată la HALL la el acasă, neașteptată și pe neașteptate, servitorul mi-a luat cartea de vizită pe care specificam că vin ca veche prietenă a lui MADISON, iar răspunsul a fost că nu e acasă. I-am mai

telefonat de câteva ori dar regulat nu era acasă. Rezultatul fiind nul, PETIA a renunțat.

În general m'am opus de multe ori propunerilor ce mi le făceau în legătură cu felul de a conduce munca în diversele ocazii ce mi le prezentau, fiindcă fie că mi se părea naiv ceace-mi cereau și ușor de descoperit, fie că manifestau o grabă nebună în a atinge un scop oarecare, grabă pe care dacă aş fi manifestat-o și eu pe teren, totul ar fi fost ratat. Pe cât mi-a fost cu putință am opus în multe ocazii rezistență și uneori conducându-se după inițiativa mea lucrurile au ieșit mai bine.

Un alt motiv pentru care n'am reușit de multe ori să-mi ating obiectivul a fost că nu mi s'au creat condiții de muncă. Fiind săracă și având părinți foarte bătrâni și frate mai mic de întreținut, ceea ce câștigam nu-mi permitea nici măcar să-mi fac și să întretin o garderobă și o casă atrăgătoare, nici cum să așez o bună stare, care este căutată și apreciată de cei pe lângă care intenționau să mă plaseze, ca să frecventez legațiile și așa zisa lume bună în care se găseau elementele de care aveau nevoie, nu mă puteam duce nici cu rochii de stambă și nici cu pantofi rupți. Iar legațiile ce se fac se întretin prin invitații reciproce, ori eu nu aveam o casă pentru așa ceva.

În arară de salariul lunar - echivalent cu al unui funcționar - pe care mi-l dădeau și uneori alimente brute - n'au înțeles să mă ajute în folosul muncii decât de vreo 2 ori cu bani (sume infime) și în 1948 prin oferirea unui apartament în str. Sapienței Nr. 1 și aceasta pentru că din vechea locuință urma să fim executați. Altfel niciun sprijin, ci numai promisiuni de azi pe mâine: haină de astrahan la 7 Noiembrie (adusă din Moscova) rochii și lenjerie, peste câteva săptămâni, etc., etc.

Am trecut peste toate piedicile și cum am putut am servit conștiincios serviciul până în luna Februarie 1949 când am fost concediată din postul de traducătoare la Legația Suediei, de unde le-am dat regulat informații. Pe vremea aceea aveam^{ca} legătură pe EMILIA, care în repetate rânduri i-am arătat situația mea materială și piedicile de acest ordin în serviciu. Eu între timp, contând pe postul la Legația, pe care l'am pierdut brusc și pe promisiunile lor, mă antrenasem într-o datorie, cam în total de 100.000 lei. Am cerut

50

aceasta sumă lui PETIA prin GEORGES și văzând că nu mi-o dau, am sustras banii pentru chirie pe care mi i-a dat tot serviciul și am vândut costume de naine din casa în care stăteam. PETIA a aflat, m'am întâlnit cu el și am avut o discu-violentă, când m'a insultat, făcându-mă "excroacă" și acuzându-mă că tot timpul am cerut și că n'am făcut nimic pentru ei, iar eu enervată i-am spus că din clipa aceea nici nu mai vreau să-i văd.

Cum numai aveam niciun rost, am hotărât să plec cu părinții la țară, în jud. Trei Scaune - unde aveam o casă și l pogon pământ, cu scopul de-a trăi într'o modestă gospodărie eu lucrând croitoria. EMILIA a fost de acord. I-am comunicat și lui GEORGES hotărarea mea și el a părut încântat. La ora aceea GEORGES se arăta foarte binevoitor cu mine și părea că vrea să restabilească legătura mea cu PETIA, pe care îl descria totdeauna ca foarte supărat și amenințând că mă va aresta pentru ușurința mea cu banii și pentru faptul că nu-mi place să muncesc. Mereu când mă întâlneam cu GEORGES - după ce am părăsit casa din Sapienței - timp când vroiam să plec la țară, dar n'aveam curajul s'o fac fără niciun ban, iar pe de altă parte căutam o slujbă în Buc., GEORGES mă întreba: "n'ai plecat încă? Du-te la țară e mai bine acolo, PETIA e foarte supărat pe tine: să nu te miri dacă vei fi arestată, ești de foc de supărat. Du-te și când vom avea nevoie de tine, știind adresa, te vom chema noi". Iar altă dată m'a întrebat: "tu ne iubești pe noi? Răspuns afirmativ. "Dar dacă ai vedea că ți-am făcut vreun rău, ne-ai urâ?". Mi-am dat seama că se referă la arestare și am răspuns că nu cred să fie capabili pentru o greșală atât de motivată să mă aresteze.

In luna August 1949 cand în afară de GEORGES nu mai aveam legătură cu serviciul, iar cu GEORGES mă întâlneam rar, când el mă chema să mă întrebe de ce n'am plecat și etc., mă văd urmărită de o mașină cu 4 agenți, cam 3 zile. A 4-a zi zăresc în mașină pe GEORGES. Pentru moment m'am gândit că ar fi bine să plec la țară, ca să le fac pe plac dar mai apoi mi-am zis că și de acolo m'ar putea lua. In ziua de 24 August, m'am dus la GEORGES să lămuresc lucrurile. I-am spus că sunt urmărită - fără a pomeni că l'am văzut pe el. GEORGES s'a arătat mirat, fiindcă PETIA - spune el - s'a calmat și nu i-a mai vorbit de arestarea mea, deci dacă sunt urmărită, numai Min. de Interne este acela care vrea să mă aresteze. Mi-a promis că dacă lucrul se va petrece, el va afla și mă vor scoate. In timp ce vorbeam cu el, a venit cineva pe care - fără să-l văd - l'a introdus într'o încăpere (cameră) din garsonieră. Eu am plecat de acolo la o prietenă, de unde peste o oră am fost arestată, și transportată la Malmaison, unde mi-am dat seama imediat și'n plus că serviciul mă arestase. Trei săptămâni am stat acolo, fără ca să văd pe vreunul din ei, am cerut să mi se explice situația, etc. nimeni nu mi-a spus și n'a apărut nimeni. După aceea am fost dusă prin Securitate la Mîslea, unde la 25 Sept. 1951 după 2 ani de lagăr am căpătat încă 2 ani de condamnare administrativă.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss/COLETA BRUTEANU

19 Sept. 1952.

12

DECLARAȚIE
=====

Subsemnata COLETA BRUTEANU, născută la 4 Iulie 1919 în Turnu-Măgurele, fiica/lui EUFROSIN și SOFIA, de profesie funcționară, cu ultimul domiciliu în București, Cal. Moșilor 126 A., declar următoarele:.

În anul 1948 prima luna Noembrie, când relațiile mele cu PETIA erau de mult întrerupte, legătura cu serviciul având-o prin EMILIA, sunt chemată pe neașteptate de PETIA într-o seară, pentru ca să mă anunțe că vine la mine cu cineva. Sosește însoțit de GEORGES pe care-l prezintă drept un băiat foarte bun și amărat prin aceea că e singur în București, fire foarte dificilă și dornic de a lega o prietenie cu cineva pentru a-și petrece timpul liber. Socotește că eu - dacă între timp nu -mi-am găsit niciun prieten - fiind o persoană de încredere pentru ei, ași fi cea mai indicată să-i devin prietenă. Toate acestea au fost spuse în rața lui GEORGES care surădea aprobativ. Procedul nu m'a surprins, cunoscând graba lui PETIA în a fi expeditiv în toate. Ne-am dus să ne plimbăm la șosea, apoi la GEORGES acasă, unde a rămas și PETIA. În seara aceea am profitat - punând mâna pe PETIA - să-i amintesc de nevoile mele, iar PETIA - ca niciodată - mi-a dat dreptate, adresându-se lui GEORGES cu cuvinte de laudă despre mine și spunând că sunt o fată foarte bună, care le-am adus reale servicii dar că punctul acesta băneasc a fost motiv de discuție între noi. Și din nou mi-a promis că totul se va aranja. Am avut impresia că GEORGES cunoaște situația mea și că nimic nu-i este ascuns.

Am plecat de acolo, ca peste vreo săptămână, într-o sâmbătă sau Duminică, GEORGES să mă invite în oraș. Ne-am plimbat - cu toate că eu i-am atras atenția că am putea fi zăriți de careva - dar el a spus că nu-i cunoscut de nimeni și că nu trebuie să mă tem.

De atunci m'am întâlnit cu el - până'n ultima zi a mea
de libertate (24 August 1949) de cca.12 ori [redacted]

In-
tâlnirile noastre au avut loc la el acasă în toate oca-
ziile, sau pe stradă - de câteva ori.

Despre el mi-a spus următoarele, adunate după
cum îmi aduc aminte și adunate din toate conversațiile
avute: că este basarabean sărac, muncitor, plecat de acasă
pentru munca conspirativă dela vreo 16 ani, suferind mult
pentru mișcare, neputând să-și revadă familia decât rare-
ori. Că are o soră la care ține mult de tot (și la l'a și
vizitat la un moment dat), că a fost însurat cu o femeie
pe care a iubit-o și care l'a părăsit. Eu i-am povestit
deasemeni de o dragoste avută în tinerețe și alte lucruri
din viață, banalități. Subiectul însă de discuție revenea
la PETIA, pe care la început eu supărata și mai ales cre-
zând că GEORGES are influență asupra lui îi ceream mereu
să-l facă să mă ajute.

[redacted]

Despre serviciu în afară că lucra într'ansul
(cum am înțeles în seara prezentării) mi-a spus că lu-
crează în acelaș birou cu PETIA și că acesta este foarte
sever și nervos în ultimul timp [redacted]

[redacted]

Despre lucrul meu din timpul acela nu i-am
vorbit, dar EMILIEI i-am spus că l'am cunoscut pe GEORGES
și aacă mi-aduc aminte bine în 2 rânduri, în loc să-i duc
ei plicul închis cu informații i l'am predat lui. Aceasta
s'a întâmplat când mă duceam la el acasă.

[redacted]

Când am avut scandalul cu PETIA, ca urmare a
cărui am părăsit casa și serviciul, întâlnindu-mă cu
GEORGES i-am povestit totul, indignată de insultele lui
PETIA și de ușurința cu care m'a alungat. GEORGES m'a
compătimit sincer, mi-a spus că suferă pentru mine, dar
că asta este situația și că mă sfătuiește să nu-l mai
caut pe PETIA care a infuriat în așa hal că nici lui nu-i
mai permite să-i vorbească de mine. Părea că-mi dă dreptate

în totul. A aprobat planul meu de a părăsi București și pe măsură a timpului trecea și eu nu plecam, persevera - fie la telefon, fie când ne întâlneam, să-mi ceară să plec, sub pretextul că PETIA e furios pe mine și că ar intenționa să mă pedepsească pentru încurcătura cu banii (relatăată în altă declarație) printr'o arestare. La un moment dat m'a conjurat să plec. I-am spus că nu pot pleca fără bani și că încerc să-mi găsesc un serviciu în București. N'a fost de părere.

Intr'una din întâlnirile cu el - în acest interval mi-a povestit răzând că pe cat este de sentimental și bun, pe atât poate fi de crud cu "bandiții" cu care are de a face la serviciu și că el, ca să scoată adevărul din gura lor este în stare să-i calce în picioare și că are un pumn, care când lovește doboară pe oricine, după cum-fără cruțare - trage cu revolverul în trădător.

Recunosc în fotografia care mi s'a arătat în timpul anchetei, pe susnumitul GEORGES.

După cum am spus l'am întâlnit până în ziua arestării mele, la intervale mai mari sau mai mici. Ultima oară s'a petrecut în felul următor: fiind urmărită de o mașină câteva zile - de către indivizi necunoscuți, observ însă la un moment dat că lângă volan apare și GEORGES. Mi-am dat atunci seama că ei sunt cei care mă caută. La 24 August am fost la GEORGES acasă și - fără a-i spune că l'am văzut i-am comunicat că sunt urmărită. El a părut surprins și mi-a spus că probabil Internele mă urmăresc; "Vezi, ți-am spus că e mai bine să pleci!". Apoi mi-a promis că va face tot posibilul să mă scoată în caz că voi fi arestată. Mi-am dat seama că minte și că se petrece ceva suspect, mai ales că între timp a introdus într'o cămăruță pe cineva care venise la el. Neavând ce face, am plecat dela el, contând că chiar dacă mă vor aresta, voi avea ocazia să discut cu vreun superior de al lor toată masecașada din ultimul timp. La o-oră dela plecare, am fost arestată, dusă la Malmaison, și la 3 săptămâni - în care timp n'a apărut nimeni, internată la Mislea, etc.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss/COLETA BRUTEANU

19 Sept. 1952.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul TOROSSIAN HERANT, născut la 6 Ianuarie 1903 în Constanța, fiul lui BAZARET și NEVOIC, de profesie avocat, domiciliat la București str. Armenească Nr. 14.

1 Noiembrie 1952, București

Interog. a început la ora 7,20

" s'a terminat " " 9,10

Intrebare:

Arată cauzele pentru care motive, nu ai recunoscut dela început în întregime faptele D-tale și a lui LUCRETIU PATRASCANU.

Răspuns:

Ceace m'a făcut să nu spun dela începutul anchetei faptele și împrejurările pe cari le-am declarat în ultimul timp, le pot arăta în următoarele două cauze:

1) În timpul întrevederii cu LUCRETIU PATRASCANU când am discutat chestiunile cu privire la fuga clandestină din țară am stabilit cu dânsul ca să nu divulg nimica din faptele și împrejurările activității noastre, în cazul în care nu vom reuși să fugim și eventual vom fi arestați.

2) Pe de altă parte împrejurările, în care am fost anchetat la începutul anchetei mi-au inspirat atâta teamă încât am fost paralizat în tendința mea de a mărturisi totul.

Intrebare:

Care au fost acele împrejurări ale anchetei care te-au paralizat de a nu recunoaște faptele?

Răspuns:

Felul cum am fost anchetat sub continuă presiune pe de o parte, iar pe de altă parte faptul că am fost interogată asupra tuturor faptelor și împrejurărilor pe care le cunosc, referitoare la oricare din membrii dela conducerea partidului, afirmațiunea făcută de un domn anchetator din acea epocă, că ei pot să aresteze pe oricine, din guvern sau din conducerea partidului - împrejurările încarcerării -

toate au contribuit la crearea unei stări din care mi-a fost imposibil să ies pentru a putea face o mărturisire totală.

Aceasta se explică cu atât mai mult cu cât întrebarea purta asupra faptelor cunoscute de mine cu privire la Secretarul general al Comitetului Central P.M.R. GH.GHEORGHIU DEJ și domnul EMIL BODNARAS, asupra cărora însă eu nu am putut da nici-o relație în afară de raporturile oficiale pe cari le-am avut cu cei de mai sus.

Cu atât mai mult cu cât la sfârșitul acestei prime faze al anchetei, unul dintre anchetatori, pe cari din comportarea celorlalți față de dânsul îl consideram ca șeful lor mi-a afirmat în cursul lunii Aprilie 1950 că la sfârșitul anchetei voi fi pus în libertate.

Ceace am arătat mai sus s'a întâmplat în prima fază a anchetei mele, din Ianuarie până'n Mai 1950, când am fost anchetat de organele SSI după cât am putut să-mi dau seama.

Prezentul proces-verbal de interogatoriul după ce l'am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Semnătura:

ss/H.TOROSSIAN

Anchetator

Cpt.de Securitate

Weiss Ludovic

54

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnata NAVODARU LUIZA, la cele întrebate declar următoarele:

Intrebare:

Ce spioni americani ați cunoscut?

Răspuns:

La începutul lui 1945, am avut posibilitatea să cunosc pe ofițerii americani MADDISON și ROBERTS.-

Intrebare:

În ce împrejurări ați cunoscut pe spionii americani MADDISON și ROBERTS?

Răspuns:

I-am cunoscut prin VERA CALIN, soția Dr. Gh. CALIN, în prezent funcționară la Editura pentru Literatură și Artă.

Pe atunci dădea lecții sau făcea traduceri din limba engleză.

Am aflat că VERA CALIN servește drept ghid acestui american (MADDISON) pentru a cunoaște aspecte din viața progresistă dela noi, deoarece se pretindea progresist.-

Am aflat cele de mai sus de la VERA CALIN și dela fratele meu PETRU NAVODARU.

VERA CALIN îl cunoscuse pe MADDISON prin ing. SILBER cu care lucrase în ilegalitate, ea fiind tehnica lui PATRASCANU.

Fratele meu aflase și el că VERA CALIN servește drept ghid lui MADDISON dela ing. SILBER. El mi-a spus că ar fi bine să fiu și eu împreună cu VERA CALIN la întâlnirile cu MADDISON. În urma acestui lucru, VERA m'a chemat la ea într-o zi când trebuia să vie MADDISON la ea. (Am fost în total de vreo 2 ori la ea, a doua oară MADDISON a venit însoțit de ROBERTS care era nou venit).

După cele două vizite am fost invitate amândouă la americani acasă.

./.

ss/NAVODARU LUIZA

În perioada aceasta însă nu aveam legătură cu Serviciul de Contra-Informații Sovietic și nici cu Tov.PETRESCU.

Întrebare:

Care au fost relațiile dintre dta și cei doi americani

Răspuns:

Prima dată trebuia să mă întâlnesc cu MADDISON (americanul) la Congresul Sindicatelor la care am primit bilet împreună cu VERA CALIN. Nu știu de la cine erau invitațiile, dar eu am fost anunțată de VERA CALIN. Americanul însă nu a venit.

După un oarecare timp VERA CALIN m'a anunțat, că a invitat pe MADDISON la un ceai la ea acasă. La ceai au participat VERA CALIN, soțul ei GH. CALIN foarte scurtă vreme, MADISON și cu mine.

Am stat cam vreo 2 ore în care timp discuțiile au avut un caracter monden. Adică despre impresia pe care o produce Bucureștiul asupra unui nou venit și alte subiecte de acest gen. Am participat puțin la discuții, deoarece nu eram obișnuită de a vorbi lui MADDISON și înțelegeam greu.

A doua întâlnire a avut loc la MADDISON acasă, întâlnirea fiind aranjată de VERA CALIN. Am fost amândouă invitate la prânz la masă. Când am sosit împreună, MADDISON ne-a prezentat un coleg nou veni ROBERTS.

Am trecut imediat la masă. Discuțiile după câte îmi amintesc, au avut un caracter banal (în legătură cu diferite feluri de mâncare). Imediat după masă cei 2 americani au trebuit să plece la birou și noi am plecat deasemeni.

Următoarea întâlnire a avut loc în vara 1945 la VERA CALIN acasă, fiind organizată de ea. MADDISON a venit împreună cu ROBERTS la ceai. Am stat cam vreo oră. Prezenți era VERA CALIN, eu, MADISON și ROBERTS. În general de data aceasta MADDISON a încercat să ducă o discuție politică cu noi. El a încercat să demonstreze că după încheierea păcii în S.U.A., nu va mai izbucni criza (după cum afirmam noi). Deasemeni s'a interesat de numărul membrilor de Partid din București. La aceasta le-am dat mai întâi o cifră imaginară, iar apoi am răspuns atât VERA CALIN cât și eu în mod evaziv.

Următoarea întâlnire a avut loc prin toamna 1945 la mine acasă. Am invitat pe cei 2 americani, pe VERA CALIN cu soțul, pe ATA LIFCHITZ, cred pe SILVIAN IOSIFESCU și pe GOGU MACRI. Am făcut aceasta deoarece trebuia să vină și cineva din partea Serviciului de Contra-Informații. Pentru a masca venirea

lor, invitaseam intenționat mai multă lume. Americanii au
au stat foarte puțin cca 3/4 de oră și au evitat orice
discuție mai serioasă.

Alte întâlniri nu am mai avut cu acești americani.

Menționez că la sfârșitul verii 1945, am luat legă-
tură cu Serviciul de Contra-Informații și le-am relatat în-
tre altele și despre posibilitățile mele de a stabili
contacte cu acești americani.

Pentru aceasta, am fost chiar odată împreună cu
un Tov. din Serviciu la VERA CALIN acasă pentru a discuta
mai pe larg problema. Ultima întâlnire - cea organizată
la mine acasă - a avut loc din însărcinarea Serviciului.

Cele 3 întâlniri anterioare, au avut loc fără a
fi organizate de Serviciul de Contra-Informații, ci fiind
stabilite de VERA CALIN, care de fiecare dată mă anunța și
pe mine.

Am participat la aceste întâlniri, deoarece dela bun
început discutasem cu fratele meu că ar fi bine să fiu
și eu de față la aceste întâlniri.

Intrebare:

Despre întâlnirile ce le-ați avut cu cei 2 americani
ați adus la cunoștința cuiva? Cui anume?

Răspuns:

Am povestit acest lucru fratelui meu, iar după ce
am luat legătură cu Serviciul de Contra-Informații, am
repetat aceasta și tovarășului cu care am luat legătura.-

Dealtfel tovarășul cunoștea chestiunea aceasta încă
dela fratele meu.-

Intrebare:

Ce probleme interesau atunci pe MADDISON și ROBERTS?

Răspuns:

In general MADDISON și ROBERTS se interesau de
situația politică dela noi din țară. Deasemeni despre
felul cum cresc la noi forțele progresiste, cum funcțio-
nează sindicatele. Se mai interesau de exemplu și de numă-
rul participanților la manifestațiile ce aveau loc.

Intrebare:

Care au fost persoanele politice despre care se
interesau cei doi americani?

./.

ss/NAVODARU LUIZA

Răspuns:

Nu-mi amintesc să se fi discutat despre vreo personalitate politică.

Intrebare:

În timpul cât ați avut relații cu cei doi americani ce politică făceați Dvs.

Răspuns:

Eram membră a Partidului Comunist din România și aveam serviciu la început la Apărarea Patriotică și apoi la Comitetul Central P.C.R.-

Intrebare:

Ați adus în acea vreme la cunoștința Partidului despre relațiile cu cei 2 americani?

Răspuns:

Nu m'am dus în mod organizat să raporteze aceasta Partidului.

În afară de aceasta însă despre toate întâlnirile a avut cunoștință fratele meu PETRU NAVODARU care fusese legătura mea superioară în ilegalitate. Despre prima întâlnire ~~ce trebuia~~ să aibe loc la Congresul Sindicatelor, am raportat tov. CHISINEVSCHI.

Intrebare:

Ce știai dta despre activitatea acestor doi americani?

Răspuns:

Știam că amândoi fac parte din armata americană și că MADDISON se pretinde progresist. Mă îndoiam însă de sinceritatea acestei afirmații a lui MADDISON, fără însă a avea o idee prea clară de activitatea ce o putea desfășura aci.

Intrebare:

Ce urmăreați prin relațiile ce le-ați purtat cu aceștia?

Răspuns:

Nu urmăream nimic prin continuarea acestor relații. Ele s'au continuat deoarece fuseseră odată stabilite și nu m'am orientat singură să le întrerup, menținând situația existentă.

Intrebare:

Dece n'ai adus la cunoștința D.G.S.S. relațiile ce le-ai avut cu MADISON și ROBERTS?

./.

ss/NAVODARU LUIZA

Răspuns:

Nu am adus în mod special la cunoștința DGSS-ului aceste relații ce le-am avut cu MADDISON și ROBERTS din următoarele motive:

Am considerat totdeauna că acest lucru este cunoscut de către conducerea noastră deoarece îl raportasem încă din 1945 tovarășului din Serv.de Contra-Informații cu care luasem legătură aceste relații devenind chiar obiectul unei acțiuni duse conform instrucțiunilor primite dela Serviciul de Contra-Informații.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez.-

ss/NAVODARU LUIZA

19 Iunie 1952.-

SE/6 ex.

62

R A P O R T
=====

Subsemnatul Lt.Maj.VANATORU VICTOR din Dir.VIII-a am de sesizat conducerii M.S.S. următoarele:

1) La începutul lunii August 1950 reținutul KOFLER REMUS se afla internat la Spitalul M.A.I. "Dr. Babeș" și a cerut să vină un anchetator pentru a da o declarație.

Pentru aceasta am primit un ordin din partea tov. col.DULGHERU să mă deplasez la Spital și să discut cu reținutul KOFLER REMUS.

Acesta a dat două declarații scurte în care arăta că s'a înțeles cu FORIS pentru a imprima o linie burgheză în interiorul Partidului.

Tov.Col.DULGHERU mi-a dat indicații să continui ancheta pentru dezvoltarea celor două declarații.

Ulterior continuând ancheta, KOFLER REMUS a recunoscut că el, PATRASCANU, FORIS și SARBU VICTORIA, au desfășurat o activitate dușmănoasă de distrugerea Partidului în urma directivelor serviciului de spionaj englez prin agentul acestui serviciu, ALEX. STEFANESCU.

În acel timp Tov.col.DULGHERU a plecat în concediu și a rămas ca declarațiile ce le voiu lua să le prezint tov.col.DINCA lucru ce am și făcut, pe măsură ce luam declarațiile dela reținutul KOFLER REMUS.

Cu una din aceste ocazii, Tov.col.DINCA l-a chemat la telefon pe tov.col.BIRTAS GAVRILA, Dir.Direcției a III-a și a citit o parte din aceste declarații.

Tot atunci am primit ordin din partea tov.col.DINCA să formez un dosar cu toate declarațiile date de reținutul KOFLER REMUS pe care le-am luat la Spital, dosar care să-l prezint tov.col.BIRTAS pentru a-l citi complet.

Am executat acest ordin, prezentându-mă la cabinetul tov.col.BIRTAS în după amiaza aceleiași zile unde

am așteptat până tov.col.BIRTAS a citit tot conținutul dosarului. Aceasta era spre sfârșitul lunii August 1950.

După cât îmi amintesc, tov.col.DINCA mi-a dat acest ordin atunci pentru ca să-și spună părerea asupra declarațiilor și tov.col.BIRTAS deoarece pe deoparte în acele declarații se vorbea despre tov.col.BIRTAS iar pe de altă parte tov.col.DINCA spunea că unele declarații nu ar corespunde cu realitatea.

Tov.col.DINCA se referea la declarațiile unde KOFLER REMUS spunea despre un "specialist" care ar fi fost recrutat de FORIS STEFAN pentru a furniza material explozibil defectuos în scopul sabotării activității resortului de război al P.C.R.

Tov.Col.DINCA mi-a spus cu acea ocazie că dânsul a fost acel "specialist" la care se referea KOFLER REMUS în declarațiile sale, dar că acesta minte pentru că materialul a fost bun și nu a lucrat cu FORIS STEFAN ci cu tov.IOSIF RANGHET.

Menționez că în declarații, KOFLER nu indica numele celui "specialist" și numai de la tov.col.DINCA am aflat că despre dânsul era vorba.

Ulterior după câțva timp de la înapoierea tov.col.DULGHERU din concediu, i-am spus dânsului despre faptul că acel "specialist" la care se referă KOFLER, este tov.col.DINCA care mi-a spus acest lucru.

La fel tot în acel timp i-am spus și fostului maior ANTONIU SAMUEL care conducea grupul de anchetă iar în 1941 i-am spus tov.maior DUMITRESCU NICOLAE care a preluat conducerea grupului de anchetă respectiv.

La aceasta mi s'a spus că va trebui să se stabilească precis ce este adevărat și ce nu este adevărat din cele declarate de KOFLER REMUS deoarece conducerea Partidului studii aceste declarații, a spus că o bună parte dintre acestea corespund cu realitatea însă în unele locuri sunt prezentate faptele ireale.

În Sept.1950 am întocmit o notă sinteză asupra unor declarații ale lui KOFLER REMUS unde am inclus și chestiunea "specialistului".

Această notă am predat-o personal tov.col.DULGHERU pentru a fi trimisă conducerii Partidului, deoarece erau probleme petrecute în activitatea ilegală internă de Partid și necesitau o confirmare în sensul dacă erau

M

declarate de KOFLER real sau ireal.

2) Tov.col.SOLTUTIU mi-a spus că retractarea făcută de KOFLER REMUS asupra declarațiilor ce mi le dăduse, nu este exclus să fi fost determinată de cineva interesat.

Gândindu-mă asupra acestui lucru, din cele cunoscute de mine, nu știu ca în timpul cât eu l-am anchetat pe KOFLER REMUS la Spitalul M.A.I. unde el a recunoscut activitatea sa trădătoare, să fi intrat cineva la el din cadrul Dir.VIII-a în afară de subsemnatul.

Știu însă că în acel timp când eu mergeam la KOFLER să-l anchetez, mergea tot la același spital și tov. col.DINCA pe care îl vedeam mergând undeva la parter.

În acel timp l-am întrebat pe șoferul mașinei care îl aducea pe tov.col.DINCA, anume MARCOVICI MIHAI care mi-a spus că tov.col.DINCA vine de 2-3 ori pe săptămână pentru un tratament de raze.

În ultimul timp am cercetat arhiva problemei PATRASCANU-FORIS pentru a constata din rapoartele tovarășilor dela Dir.IV care l-au păzit pe KOFLER la Spital, dacă a intrat cineva la KOFLER în lipsa mea.

Am constatat că rapoartele tocmai din această perioadă, adică August 1950 lipsesc din arhivă.

Cert este că rapoarte pe această perioadă s'au făcut de către paza dela Spital, deoarece acestea erau absolut obligatorii și deci ori au fost sustrase din arhivă, ori au fost reținute de cineva interesat până a ajunge la arhiva grupului de anchetă.

Calea pe care veneau aceste rapoarte era următoarea: dela Dir.IV veneau direct în plic închis la tov. col.DULGHERU de unde erau trimise fostului maior ANTONIU care conducea grupul de anchetă și apoi la Slt.MURESANU LEON care avea arhiva grupului de anchetă și le depunea la dosarul respectiv.

Cam în luna August 1950, tov.col.DULGHERU era plecat în concediu, rapoartele veneau dela Dir.IV în primul rând la tov.col.DINCA.

3) În ultimul timp discutându-se în ședințele grupului de anchetă cu tov.col.SOLTUTIU în sensul că în decursul timpului li s'au spus unor reținuți lucruri neindicate pentru bunul mers al anchetei, mi-am revizuit în primul rând felul cum eu am dus anchetele în problema

PATRASCANU-FORIS și în al doilea rând cele spuse de alți tovarăși către acești reținuți în timp ce eu anchetam.

În acest sens nu mi-am amintit decât un fapt care se referă tot la tov.col.DINCA și anume:

În cursul anului 1951 într'una din zile mă aflu în anchetă cu reținutul ZILBER HERBERT la arestul L.U. cu care ocazie a venit în camera unde anchetam tov.col.DINCA care atunci inspecta camerele de anchetă și mi se pare și arestul.

S'a adresat reținutului ZILBER GERBERT cu cuvintele obișnuite ce se spun în anchetă în sensul de a fi sincer.

La aceasta ZILBER îi răspunde tov.col.DINCA că eu îl frec în anchetă pe chestiunea spionajului cu americanii și că nu ar fi adevărat că el a fost spion.

Tov.col.DINCA i-a spus în încheiere următoarele cuvinte: "Ești Dta cum ești, dar trebuie să te gândești că ești tot al nostru".

Eu am înțeles aceasta atunci ca fiind o formă de a-i arăta lui ZILBER că trebuie să fie mai aproape de noi decât de americani și că nu ar avea sens să acopere acțiunile acestora împotriva regimului nostru la care el nu a fost decât o unealtă.

Nu știu însă dacă tov.col.DINCA, aceasta a vrut să-i spună prin cuvintele dânsului pe care le-am arătat și ce anume a înțeles din aceste cuvinte ZILBER HERBERT, care ulterior mi-a spus că la mișcat foarte mult aceste cuvinte, însă a rămas tot pe poziția de a nega activitatea sa de spion american.

LT.MAJ.DE SECURITATE
VANATORU VICTOR

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestat ANTONIU SAMUEL, născut în anul 1910 în
P. Neamț Reg. Bacău, fost avocat și fost funcționar M.A.I.
cu ultimul domiciliu în București Bd. Mărășești Nr. 147

Astăzi 22 Oct. 1952, București

Interog. a început la ora 12,30

" s'a terminat " " 14,10

Intrebare:

În ce împrejurări ai ajuns dta anchetatorul lui
STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

La începutul anului 1950 m'a chemat Dl. Colonel
DULGERU MISU și mi-a spus că s'au format 3 grupuri de
anchetă.

Mi-a indicat grupurile și mi-a încredințat mie
unul din ele pentru al conduce. Între elementele ce tre-
buiau anchetate era și STEFANESCU ALEXANDRU pe care să-l
anchetez eu personal.

După felul cum se prezenta ca stare a sănătății
în toamna anului 1950, STEFANESCU ALEXANDRU a fost inter-
nat în spital astfel că ancheta a fost întreruptă.

În primăvara anului 1951, Dl. Colonel DULGERU m'a
anunțat că se reiau în anchetă elementele printre care
și STEFANESCU ALEXANDRU cu care va trebui să continui eu.

Peste două zile am fost dus de Dl. Col. DULGERU la
Dl. Ministru PINTILIE unde s'a ținut o ședință de reor-
ganizarea anchetei grupului de arestați.

La propunerea Dlui Col. DULGERU mi-a fost repar-
tizat din nou STEFANESCU să-l anchetez eu.

Intrebare:

Cine era acest STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

STEFANESCU ALEXANDRU a fost unul din cei mai im-
portanți rezidenți ai Serviciului de spionaj englez

Intelligence Service în România și unul din cele mai importante elemente din grupul lui LUCRETIU PATRASCANU.

Intrebare:

După cele arătate de dta mai sus, era importantă ancheta lui STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

Da era excepțional de importantă și trebuia depus maximum de efort pentru al determina pe STEFANESCU ALEXANDRU să-și recunoască activitatea criminală dusă împotriva Partidului și Statului.

Intrebare:

Arată dta, cum ai dus ancheta lui STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

Dl. Colonel DULGERU mi-a spus că întrucât STEFANESCU ALEXANDRU a mai fost anchetat în atâtea rânduri, nu e nevoie să lucrez cu el zilnic ci odată la două zile câte două sau trei ore mai ales că problema e zaharisită și fără perspectivă.

Intrebare:

Arată dta, cum ai dus ancheta?

Răspuns:

Ancheta lui STEFANESCU ALEXANDRU, am dus-o superficial lucrând câte o oră pe zi, apoi câte o oră pe săptămână, căutând un prilej să abandonez acest caz.

După un timp, împreună cu Dl. Colonel DULGERU MISU am aranjat predarea lui STEFANESCU în sarcina unui alt anchetator, așa că am scăpat de această răspundere.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că prezentul proces-verbal corespunde în totul celor declarate de mine îl susțin și semnez.

ss/S.ANTONIU

Lt. Maj. de Securitate
Aramă Ioan

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====
Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în
orașul Piatra Neamț, fost profesor universitar, domiciliat în
București, Calea Victoriei 168.

4 Noembrie 1952, București
Interog. a început la ora 6,30
" s'a terminat " " 7,30

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți în mod sincer, ce a comu-
nicat LENA CONSTANTE lui PATRASCANU la Snagov prin Dna
SCHWAMEN?

Răspuns:

După ce LENA CONSTANTE a fost eliberată în 1948,
aflând ca Dna SCHWAMEN are permisiunea de a vizita la Sna-
gov pe PATRASCANU și soția lui, i-a cerut să le comunice
că în timpul detențiunii nu a declarat nimic la ancheta
ce iar putea compromite și să fie liniștiți.

Intrebare:

Dece ai ascuns anchetei acest fapt când ai fost
întrebat în mai multe rânduri asupra celor de mai sus?

Răspuns:

Nu am declarat ascunzând anchetei acest fapt, cre-
zând că nu este cunoscut.

Acest proces-verbal de interogatoriu după ce le-am
citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în
totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

ss/HARRY BRAUNER

Anchetator

Lt. Maj. de Securitate

M. Anghel

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Feb. 1908, în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORA, fost prof. universitar, domiciliat în București Calea Victoriei 168.

3 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 8

" s'a terminat " " 9,30

Intrebare:

Arată Dta cum te-ai înțeles cu LENA CONSTANTE în legătură cu ce nu trebuia declarat la anchetă atât înainte de arestarea ei cât și după ce a fost eliberată?

Răspuns:

Atât înainte de arestarea ei, LENA CONSTANTE, cât și după ce a fost eliberată, m'a sfătuit ca în cazul unei arestări să nu declar nimic cu privire la activitatea dușmănoasă a lui PATRASCANU, ținând seamă mai ales de acele fapte pe care le cunoșteam numai dela dânsa.

Eliberarea LENEI CONSTANTE, după deținere de numai șase luni de zile a fost un bun prilej pentru noi de a constata că negarea anumitor fapte, are ca rezultat scoaterea din cauză.

În acelaș ordine de idei, LENA CONSTANTE mi-a spus că ea a fost anchetată în mod superficial, bucurându-se în acelaș timp de un bun tratament.

Cu alt prilej - tot după eliberarea ei - exprimându-mi față de LENA CONSTANTE îngrijorarea în legătură cu o eventuală arestare a mea, ea m'a sfătuit ca în cazul când totuși nu voi putea nega anumite fapte să le recunosc și apoi, când voi avea ocazie să revin asupra lor și chiar la proces.

Intrebare:

În timpul când LENA CONSTANTE a fost arestată, cum ai luat contact cu ea?

./.

ss/HARRY BRAUNER

Răspuns:

70
În timpul primei arestări a lui LENA CONSTANTE am primit dela ea o scrisoare expediată prin poștă pe adresa unei prietene comune DORICA BALAN și un telefon, la care o voce necunoscută m'a anunțat că e "din partea lui LENA CONSTANTE".

Eu am încercat să-i confirm primirea acelei scrisori printr'o conferință pe care am ținut-o la Radio la câțva timp după primirea ei; menționez că am ales această cale deoarece în scrisoare îmi spunea - printre altele - că ascultă conferințele mele, deși ea îmi cerea în scrisoare să-i răspund prin "mica publicitate" în "Universul".

Intrebare:

Cu cine a mai comunicat LENA CONSTANTE tot în timpul primei arestări?

Răspuns:

LENA CONSTANTE mi-a declarat că fiind arestată în Calea Rahovei a vorbit cu BELU ZILBER care se afla și el arestat într'o celulă alăturată și că acesta i-a spus că ancheta insistă mult asupra activității sale de spionaj despre care el nu a declarat nimic.

Intrebare:

Arată Dta cum a comunicat LENA CONSTANTE cu PATRASCANU după ce a fost eliberat în 1948?

Răspuns:

Stiu că după prima ei arestare LENA CONSTANTE aflând că mama ELENEI PATRASCANU a căpătat permisul de a vizita la Snagov, LENA CONSTANTE s'a dus la Dna SCHWANEN rugând-o să transmită din partea ei o sticlă cu Portto pentru PATRASCANU și un fulgar pentru ELENA PATRASCANU, nu știu însă să-i fi comunicat ceva. Deasemenea LENA CONSTANTE mi-a spus că MARCEL POLOCK, soțul unei prietene de a ELENEI PATRASCANU și anume RIZA PROBST KREID i-a comunicat că a primit un bilet din partea lui PATRASCANU prin care acesta spunea că are de îndeplinit un lucru foarte greu, după care speră să fie pus în libertate.

Intrebare:

Arată cum ai luat legătură cu LENA CONSTANTE în arest, în timpul cât te aflai și dta arestat și ce anume ai comunicat cu ea?

./.

ss/HARRY BRAUNER

Răspuns:

La puțină vreme după arestarea mea, în luna Februarie 1950, LENA CONSTANTE mi-a zvârlit pe fereastra celulei în care mă aflam, câteva zile la rând, la aceleași ore din timpul dimineții niște bilete.

Am fost foarte surprins de acest fapt pentru că atunci când eu eram scos pe sală eram întotdeauna însoțit de un paznic.

În aceste bilete LENA CONSTANTE îmi comunica că a vorbit la anchetă despre legăturile lui PATRASCANU cu POGONEANU, despre legăturile ei cu NICOL GROSS, despre faptul că i-a procurat otrava lui PATRASCANU, despre faptul că am ținut și eu ascunși banii lui PATRASCANU în valută străină și în mai multe bilete întrebându-mă cu sulănțele dacă au fost la ea americanii ROBERTS și MADISON, din care am înțeles că ea nu a declarat nimic privitor la legăturile lui PATRASCANU cu cei doi agenți ai spionajului american. Deoarece eu apucasem să declar puțin, privitor la aceste legături în urma acestui bilet am retractat imediat.

Din celelalte bilete am înțeles că trebuie să renunț la poziția mea de negare, recunoscând numai acele fapte arătate de LENA CONSTANTE, iar când voi avea prilejul să le retractez conform înțelegerii arătate mai sus.

Acest proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Invinuit:

ss/HARRY BRAUNER

Anchetator

Lt. Maj. de Securitate

M. Anghel

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR:

Arestatul CALMANOVICI EMIL; născut în P. Neamț la 4
Martie 1896, fiul lui MENDEL și ANA, de profesie inginer
constructor, cu ultimul domiciliu în București str. Popa Sapcă
Nr. 4

4 Noembrie 1952, București
Interog. a început la ora 12,10
" s'a terminat la " 13,15

Intrebare:

După schimbarea C.C. în Aprilie 1944, cu cine ai ținut
dta legătura?

Răspuns:

După ce am pierdut legătura cu KOFLER în Aprilie
1944 am cerut lui MIREL COSTEA să-mi fie el legătura.

Intrebare:

Ce ți-a răspuns MIREL COSTEA?

Răspuns:

El mi-a dat răspuns după câteva zile că mi se va re-
face legătura însă radiogramele i le voi da lui.

Dl. Maior care m'a anchetat mi-a spus că această le-
gătură dublă mi-a fost dată pentru ca să poată fi verificat
KOFLER. Eu am arătat în declarațiile trecute că nu am cunoscut
activitatea de trădare a lui KOFLER și că dacă ași fi știut
nici n'ași fi primit această legătură.

De altfel dl. maior care m'a anchetat mi-a citit
textual dintr-o declarație KOFLER "CALMANOVICI și BERMAN
nu au avut nici o cunoștință despre acțiunea mea trădătoare
le-am folosit însă înclinațiilor lor împăciuitoare."
Partea doua în care este vorba că a folosit înclinațiile noas-
tre împăciuitoare era mai lungă nu am reținut-o textual.
De altfel l-am rugat pe dl. maior să mi-i recitească și mi-a
spus mai avem timp și altădată. Dl. Maior mi-a arătat din
iarcele scrise de mine lui KOFLER.

Mi-a spus dl. maior "Cred că ești bucuros că ai fost
verificat din nou și că acum vei fi eliberat și nu vei
ss/ING. E. CALMANOVICI

mai avea nemulțumiri. Mi-a mai spus că Partidul îmi mulțu-
mește și voi fi pus în libertate.

Deasemeni mi-a spus după câțva timp după ce am de-
clarat recapitulat ce știu despre KOFLER mi-a spus acumă mă
duc cu astea și poate chiar azi, mâine, vei fi pus în liber-
tate. Noi am terminat cu dta și trebuie să fi bucuroși că ți
s'a făcut o verificare temeinică.

Mereu mi-a spus că voi fi eliberat.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt
și corespunde în totul cu cele scrise de mine.

ss/ING.E.CALMANOVICI

Lt.de Securitate
Theodor Mică

m

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

6 Noembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9,30. Interogatoriul s'a terminat la ora 17.

Eu căpitan de securitate WEISS LUDOVIC, am interogat în calitate de ofițeri anchetator pe arestatul Numele ZAHARIA, Pronumele ZAHARIA, anul, luna și ziua nașterii 20 Septembrie 1910, Locul nașterii Băcești, Regiunea Bacău, cetățenia română, naționalitatea evreu, apartenența politică neîncadrat, din ce an ... studii (Liceul teoretic) bacalaureat din anul 1934 Bacău, profesia funcționar particular, Ultimul loc de muncă și funcția șeful serviciului comercial al Fabricicii de Spirt din Drăgușeni, ultimul domiciliu București str. Dr. Babeș Nr. 1, situația familială: soția: RALCA ZAHARIA născ. HERSCHKOVITS 32 ani, domiciliată București str. Dr. Babeș Nr. 1, copii: SABETA 7 ani. Origina socială părinți MOISE HAIMSON = ADELA HEIMSON, fără avere comerciant.

Decorații, distincții și premii guvernamentale: Nu
În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție: Dispensat condițional ca cel mai mare fiu al mamei văduvă.

Dacă a fost prizonier Nu

Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce: nu a fost.

Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare: nu.

Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat: Am fost condamnat la 1 an și 6 luni pentru activitate ilegală în U.T.C. în anul 1935 Tribunalul Roman.

În anul 1951 am fost condamnat de Curtea Criminală București la 4 ani temniță grea pentru crima contra umanității.

Întrebare:

Arată pentru ce ai fost condamnat la 4 ani temniță

./.

ss/ZAHARIA ZAHARIA

grea în anul 1951.

Răspuns:

Incepând din anul 1935 până în anul 1944 am furnizat siguranței informații în problema comunistă.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări ai fost recrutat de siguranță?

Răspuns:

În anul 1935 folosind cunoștința unei nepoate a comisarului șef TURCU NICOLAE, care conducea atunci biroul de urmărire a comuniștilor, am luat contact cu aceasta și am acceptat ai furniza informații din mișcarea muncitorească ilegală (comunistă).

Anterior fusesem condamnat în lipsă pentru activitate ilegală comunistă la 5 ani închisoare, cu prilejul recrutării mele ca informator comisarul șef N. TURCU s'a angajat a mă scăpa de această pedeapsă.

Intr'adevăr în urma intervenției comisarului șef N. TURCU am fost achitat de această pedeapsă pe cale de contestații la Tribunalul Militar al Corpului II Armată.

Intrebare:

Cine mai cunoștea legăturile Dtale cu siguranța?

Răspuns:

Stiu dela comisarul ION TAFLARU din același serviciu al siguranței că în anul 1936 a apărut demascarea mea în Scântea care apărea atunci ilegal.

Iar în anul 1939 am comunicat activitatea mea în serviciul siguranței lui ALEXANDRU NATHANSOHN care la rândul său știu că a comunicat acest lucru și lui LUCRETIU PATRASCANU.

Intrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe A. NATHANSOHN?

Răspuns:

În anul 1931 l-am cunoscut în orașul Roman unde mi s'a prezentat că având sarcina de a difuza presa antifascistă. L-am reîntâlnit în anul 1939 la București, cu care ocazie mi-a declarat că este urmărit de siguranță. Cu această ocazie eu i-am mărturisit legăturile mele cu siguranța, oferindu-i serviciile mele.

Intrebare:

Arată dacă în urma propunerii Dtale ai făcut vreun serviciu lui A. NATHANSOHN?

Răspuns:

1/.

ss/ZAHARIA ZAHARIA

În urma discuțiilor avute cu A.NATHANSOHN în această chestiune, el a acceptat și drept urmare m'am dus cu dânsul acasă la subinspectorul de siguranță D.C.POPESCU care avea în subordinea biroul care se ocupa cu urmărirea problemei comunistă.

În consecință subinspectorul D.C.POPESCU a acceptat să-i aranjeze situația. Potrivit acestui aranjament D.C.POPESCU l-a însărcinat pe subalternul său fostul comisar ION TAFLARU să procedeze practic la stingerea urmăririi împotriva lui A.NATHANSOHN.

Comisarul ION TAFLARU s'a conformat ordinului primit și a luat măsuri pentru ca A.NATHANSOHN să numai fie deranjat. Astfel el și-a putut desfășura în liniște activitatea sa în cadrul conducerii fabricii de spirt.

Într'adevăr situația lui A.NATHANSOHN a rămas nestingherită până la venirea la putere a legionarilor când atât A.NATHANSOHN cât și tatăl său au fost alungați dela fabrica de spirt și s'au reîntors în București. După câteva luni A.NATHANSOHN a deschis în București o magazie de stofe.

Reîntâlnindu-l pe A.NATHANSOHN în București i-am comunicat că am posibilitatea în scopul reabilitării mele să procur informații din cercurile siguranței în problema comunistă. Nu după multă vreme A.NATHANSOHN mi-a spus că să încep să-i predau lui materiale informative pe care le puteam obține pe linia siguranței, material care se referea la problema comunistă. După aceasta am început ai predă materialele lui A.NATHANSOHN, el spunându-mi că le predă mai departe.

Intrebare:

În ce scop avea nevoie A.NATHANSOHN de informațiile procurate de Dta.

Răspuns:

Din discuțiile avute cu A.NATHANSOHN rezultă că informațiile procurate de mine și predate lui, erau transmise de aceasta lui L.PATRASCANU. Apoi după internarea lui L.PATRASCANU la Poiana Tapului - NATHANSOHN mi-a comunicat că a reușit să facă altă legătură și mi-a cerut să continui ai predă mai departe informații din cercurile siguranței. Cu altă ocazie A.NATHANSOHN mi-a spus că din cauza legăturii ce o are cu mine este considerat de oamenii din mișcare, ca fiind și el agent de siguranță în urma acestui fapt nu ne-am mai văzut un timp scurt,

././ ss/ZAHARIA ZAHARIA

după care am reluat legătura iarăși cu A.NATHANSOHN.

Intrebare:

Arată dacă A.NATHANSOHN ți-a cerut servicii în legătură cu L.PATRASCANU?

Răspuns:

In primăvara anului 1944 ALEXANDRU NATHANSOHN mi-a comunicat că L.PATRASCANU a reușit sub un motiv de boală să capete o eliberare temporară dela domiciliul său forțat dela Poiana Tapului și să urmeze un tratament medical la spitalul Colțea. A urmat după asta ilegalizarea lui L.PATRASCANU și A.NATHANSOHN mi-a comunicat că îl interesează să știe toate măsurile de urmărire pe care siguranța le ia împotriva sa. Eu știam că L.PATRASCANU a început activitatea de organizare a frontului unic cu partidele burgheze. In acest scop printre alții am luat legătura și cu agentul GUSA dela Siguranța Poliției Capitalei, despre care știam că se ocupă și dânsul cu urmărirea lui PATRASCANU. In acest scop mă vedeam aproape zilnic, astfel reușam să aflu detalii referitoare la urmărirea lui L.PATRASCANU.

Printre altele îmi reamintesc că agentul GUSA mi-a spus că are informații despre o persoană, de un om înalt cu ochelari și cu aspect de neamț care circula în regiunea Săftica. A.NATHANSOHN mi-a spus că este vorba de L.PATRASCANU care își schimbă înfățișarea spre a nu fi recunoscut. Odată A.NATHANSOHN mi-a spus să-i procur o pălărie beige și un costum, lucruri necesare lui L.PATRASCANU spre a nu fi recunoscut de agenții siguranței.

Altă dată m'a însărcinat să închiriez o cameră necesară unor întâlniri conspirative pentru LUCRETIU PATRASCANU care urmând să servească unor întâlniri cu IULIU MANIU

Intrebare:

Ce alte servicii ți-a mai cerut ALEXANDRU NATHANSOHN referitor la persoana lui L.PATRASCANU.

Răspuns:

Printre altele într'o zi A.NATHANSOHN mi-a comunicat că pe L.PATRASCANU îl interesează ca Siguranța să știe că nu este chiar așa de ilegal și mi-a spus să informez pe agenții care se ocupau cu urmărirea sa, că într'o zi anumi-tă și la o oră dată, el se va afla la Academia Română. Am procedat în consecință. Altă dată mi-a spus să informez pe agenți că el se află în casele părintești din Bă. Maria. Intr'adevăr am aflat apoi dela agenți că l-au văzut pe L.

PATRASCANU la o fereastră din imobilul din Bd. Maria, dar că le-a scăpat, el ieșind pe o ușă care dă într-o stradă învecinată.

În tot acest timp eu continuam a-i preda lui A. NATHANSOHN toate informațiile pe care le obțineam în legătură cu obiectivele siguranței față de comuniști. Aceasta până în preajma lui 23 August 1944 când A. NATHANSOHN mi-a spus că la 26 August 1944 va avea loc lovitura de stat și că el pleacă la Brașov.

Întrebare:

Ce servicii ți-a făcut Dtale LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns:

După 23 August 1944, cerându-i lui A. NATHANSOHN explicații asupra situației mele, el m'a chemat într-o dimineată la dânsul acasă spunându-mi că L. PATRASCANU intervenind pentru mine a obținut să am de acum încolo o legătură directă cu Partidul, prezentându-mi un domn al cărui nume nu-l cunosc. Acest om mi-a dat o întâlnire pentru seara aceleiaș zile pe str. Povernei unde mi-a prezentat pe altcineva sub numele de ANDREESCU, spunându-mi că voi lucra cu el. Cu aceasta mă întâlneam aproape zilnic, când îi predam diverse informații.

După un timp această legătură s'a rupt.

Menționez că ultima informație ce am predat-o lui ANDREESCU era: Postul agent de siguranță GUSA mi-a comunicat că "a mirosit că va fi arestat" și că spre a evita arestarea, intenționează să se ducă la SRAER și să-i spună că dacă nu împiedică arestarea sa, îl va denunța că a avut legături cu SAVA RADULESCU șeful biroului din siguranță care se ocupa cu problema comunistă la Poliția de Siguranță a Capitalei. Când am predat această informație lui ANDREESCU - SRAER era secretar general la M.A.I.

Întrebare:

Care au fost relațiile Dtale cu A. NATHANSOHN după 23 August 1944.

Răspuns:

Între mine și A. NATHANSOHN a continuat o prietenie permanentă, el spunându-mi mereu că se vede cu L. PATRASCANU și în vederea aranjării situației mele, aceasta până în luna Mai 1947, când am fost citat la dl. NICOLSKY la MAI care după ce m'a interogat sumar asupra activității mele de informator al siguranței, după care peste o lună a urmat internarea mea în lagărul Craiova.

În timpul internării mele am primit din partea lui A.NATHANSOHN 3 pachete cu alimente și încurajări că L. PATRASCANU stăruie pentru eliberarea mea.

După ce am fost eliberat mi-a spus A.NATHANSOHN că L.PATRASCANU a intervenit pentru eliberarea mea la Dl. TEOHARI GEORGESCU.

După eliberarea mea din lagăr nu am putut să găsesc un serviciu din cauza situației mele. A.NATHANSOHN și cu această ocazie m'a ajutat și m'a angajat în serviciu la fabrica lui de spirit în calitate de funcționar. El voind să aibă o acoperire referitoare la angajarea mea, eu am obținut un aviz favorabil din partea dlui NICOLSKY care i-a confirmat că mă poate angaja.

Întrebare:

Ce ai discutat cu A.NATHANSOHN privitor la LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns:

În tot acest timp A.NATHANSOHN continua să-l vadă regulat pe L.PATRASCANU, fără să se întâmple nimic excepțional, până într'o zi când A.NATHANSOHN mi-a redat o convorbire foarte interesantă cu L.PATRASCANU din care rezultă că PATRASCANU s'a situat pe o linie potrivnică Comitetului Central. Conținutul acestei convorbiri l-am trimis în aceiași zi dlui NICOLSKY prin secretarul Dsale într'o notă cuprinzând toate detaliile convorbirii așa cum a fost prezentată mie de către A.NATHANSOHN.

După cât îmi amintesc discuția în cauza avută de L. PATRASCANU cu A.NATHANSOHN s'a purtat asupra situației sale în biroul politic, pe care L.PATRASCANU o considera imposibilă, și se întreba dacă n'ar fi mai oportun să provoace o ruptură.

A mai arătat drept cauză principală a situației sale speciale pe dna ANA PAUKER despre care credea că după înțoarcerea ei din URSS ar fi găsit în țară o popularitate prea mare în jurul lui L.PATRASCANU, fapt care iar fi dat să creadă că L.PATRASCANU ar putea folosi această popularitate pentru a-și impune o poziție dominantă în C.C. și în partid. El se mai plângea de faptul că i se scoate și i se pune mereu la loc, tabloul său, din bir. politic al partidului Deasemeni că este învinuit de "boerie" de ceilalți toți din C.C. pentru faptul că se obține dela întâlniri inutile cu ei, el preferând să citească în orele libere.

Deasemeni L.PATRASCANU arăta că nu vede justă, poli-

80
tică transformărilor rapide. El mai vedea necesară o lungă perioadă de coexistență a regimului capitalist cu sectorul economiei socialiste. Deasemeni că el crede utilă prelungirea pentru o bună bucată de vreme a unui regim de largă democrație, timp în care își va forma cadre.

L.PATRASCANU mai afirma că este comunist, dar nu înțelege să lege interesele țării de interesele URSS, despre care spunea că profită în scopuri naționale proprii de poziția pe care o ocupă, el referindu-se la "exploatarea economică" pe care Uniunea Sovietică, ar întreprinde-o în România.

Intrebare:

Arată ce alte discuții mai cunoști că a avut loc între L.PATRASCANU și ALEXANDRU NATHANSOHN.

Răspuns:

La o altă discuție L.PATRASCANU i-a spus lui A. NATHANSOHN că prevede arestarea sa, că se urmărește compromiterea lui într-o afacere de valută cu MAX MANOLESCU (pilotul) și cu un anume BETEA, pe care L.PATRASCANU l-a folosit în alegerile din Bihor, unde a candidat în alegerile de deputați.

Iar la ultima întrevvedere pe care A.NATHANSOHN a avut-o cu L.PATRASCANU aceasta i-a cerut să nu-l mai viziteze, deoarece este pus sub pază. Cu acest prilej el și a luat rămas bun de A.NATHANSOHN și i-a cerut ca ori ce s'ar întâmpla să nu desvăluie niciodată că a discutat cu el chestiuni politice, fiindcă una din acuzațiile care i se aduc este aceea că a discutat probleme politice cu persoane din afară partidului.

Intrebare:

Arată dacă L.PATRASCANU ți-a cerut vreun serviciu după 23 August 1944.

Răspuns:

În cursul anului 1948 L.PATRASCANU m'a rugat prin A.NATHANSOHN ca să aflu pe o cale ocolită care este situația lui BELU ZILBER, dacă este sau nu adevărat că a murit sau s'a sinucis, svon care a provenit de pe urma faptului că soția ar fi primit printr'un fost coleg de celulă cu BELU ZILBER paltonul acestuia.

După ce A.NATHANSOHN mi-a transmis această rugămințe a lui L.PATRASCANU i-am raportat cele de mai sus dlui NICOLSKY. În prezența lui NATHANSOHN dl. NICOLSKY a spus

să-i transmită lui L.PATRASCANU că eu am reușit să aflu printr'un agent al Siguranței că BELU ZILBER este perfect sănătos și nu i s'a întâmplat nimic.

Intrebare:

Arată ce ai discutat cu A.NATHANSOHN după raporta-re
rea cazului BELU ZILBER și L.PATRASCANU?

Răspuns:

Când a intervenit rugămintea lui L.PATRASCANU referi-toare la situația lui BELU ZILBER, A.NATHANSOHN era de acum complet angajat pe linia raportării tuturor conversațiilor purtate de el cu L.PATRASCANU.

Menționez însă că după ce a aflat că am informat prima odată pe dl.gen.NICOLSKY despre prima conversație pe care a avut-o cu L.PATRASCANU, ALEXANDRU NATHANSOHN a rămas prost impresionat de atitudinea mea. Se părea că el nu se aștepta că eu voi informa pe dl.gen.NICOLSKY despre conținutul acelei convorbiri. Cel puțin la început el se simțea tare legat de prietenia cu L.PATRASCANU.

Intrebare:

Arată ce mai cunoști despre A.NATHANSOHN?

Răspuns:

Către sfârșitul anului 1947 A.NATHANSOHN a obținut dela Dl.NICOLSKY misiunea de a pleca în străinătate în Italia și Franța cu sarcini informative - în special în grupul social-democraților de dreapta din România fugiți acolo. NATHANSOHN a avut în acest scop o recomandatie către unul din acest soc. democrați pe nume NUSELOVICI.

Forma legală în care a plecat în străinătate era aceea de a trata un export de spirt, având în acest scop și tratative cu niște societăți care se ocupau cu exportul.

Intrebare:

Arată ce alte discuții a mai avut cu A.NATHANSOHN, pe cari nu ai arătat anchetei?

Răspuns:

În cadrul diverselor informații din cercurile siguranței pe cari eu le transmitem lui A.NATHANSOHN, i-am redat că știu dela comisarul șef TURCU că a avut un informator foarte important pe care nu vroia să apară personal și trimitea materialul printr'o femeie. Mai târziu A.NATHANSOHN mi-a spus că a predat informația și că este vorba de FORIS.

Mai știu că comisarul TAFLARU a făcut unele servicii

și pentru membrii familiei lui A.NATHANSOHN.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce
l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu
cele declarate de mine îl susțin și semnez.

semnătura:

ss/ZAHARIA ZAHARIA

Anchetator:

Opt.de Securitate

Weiss Ludovic

83

TOVARASE MAIOR DUMITRESCU

Luăți măsuri să se aducă lui Kalmanovici
cămașe, ciorapi, izmene ~~etc~~ prin șoferul Banu
mașina 2154, care știe adresa.

ss/M. DULGHERU

25/7/951

3.X.1951.

84

Tovarășe Dulgheru,

Pentru că mi-ai dat odată posibilitatea să vorbesc cu Dta despre CALMANOVICI și să-i trimit îmbrăcăminte, mă adresez din nou Dtale, în speranța că voi găsi înțelegere.

Au trecut de atunci mai bine de 2 luni și tot n'a venit acasă.

Dacă e nevoie de atât de mult timp pentru a lămurii chestiunea pentru care îl rețineți, dă-mi măcar posibilitatea, dacă nu să-l văd, să aflu ceva despre el și să-i trimit îmbrăcăminte calduroasă.

Sunt foarte neliniștită în privința sănătății lui. De mulți ani suferă de sciatică - s'a făcut frig - el a plecat în haine de iarnă - nu poate suporta frigul. În afară de asta, puțin timp înainte de arestare a avut un început de ulcer la stomac pentru care era în tratament.

Am impresia netă că e bolnav și trebuie ajutat, poate s'ar putea să-i trimit și medicamente.

Te rog, dacă mă crezi că suntem devotați Partidului și nu dușmani, cheamă-mă să mai vorbim odată.

Fiul nostru s'a întors din URSS și lucrează acum pe un șantier. Spre surprinderea noastră, mulți dintre muncitori îl cunosc pe Calmanovici și știu ce s'a întâmplat cu el. Aș vrea să-ți povestesc cum reacționează muncitorii în această chestiune.

Monica Calmanovici
str. Popa Șapcă 4
telefon 1.11.54.

C O P I E

88

- Kalmanovici va fi confruntat cu PATRASCANU în legătură cu vizita făcută după 23 Aug. împreună la Stefănescu.
- Confruntarea va începe cu întrebarea pusă lui K. dacă îl cunoaște pe P., dacă a avut vreun diferend etc., aceeași întrebare va fi pusă lui P.
- În continuare va fi întrebat K.....
- Înainte de începerea confruntării se va sta de vorbă cu K. arătându-i-se consecințele la care va ajunge în cazul când nu va spune adevărul.
- Pentru relații suplimentare veți discuta cu mine.

ss/ M. Dulgheru
19.7.1951

21 Decembrie 1951

86

R E F E R A T

Cu privire la EMIL CALMANOVICI.-

Din cercetările întreprinse asupra elementelor reținute în problema "PATRASCANU", a reeșit că: EMIL CALMANOVICI a cunoscut pe ALEXANDRU STEFANESCU, mare industriaș și agent al serviciului de spionaj englez;

- Că EMIL CALMANOVICI făcând legătura cu ALEXANDRU STEFANESCU s'au informat reciproc asupra sarcinilor ce le aveau fiecare în lupta contra mașinei de război nemțești.-

- EMIL CALMANOVICI a primit radiograme și buletinul Siguranței dela STEFANESCU ALEXANDRU, iar el la rândul său i-a dat lui STEFANESCU ALEXANDRU material de partid.-

- EMIL CALMANOVICI a făcut legătura lui STEFANESCU ALEXANDRU cu PATRASCANU, ducându-l pe acesta în câteva rânduri în casa lui STEFANESCU ALEXANDRU.-

Față de cele reeșite din cercetări și pentru a lămurii contrazicerile dintre cele ce declară STEFANESCU ALEXANDRU și PATRASCANU, în ziua de 26 Mai 1951, s'a trecut la reținerea lui EMIL CALMANOVICI.-

Din cercetarea lui au rezultat următoarele:

- EMIL CALMANOVICI, născut la 2 Martie 1896, în comuna Piatra Neamț, fiul lui Mendel și Ana, de profesiune inginer constructor, origina mic burgheză, membru de partid din anul 1937, cu ultimul domiciliu în str. Popa Sapcă nr.4 București.

În declarațiile sale arată că a luat legătură cu Partidul în anul 1934 și că a primit ca sarcină să strângă fonduri pentru partid. Această sarcină s'a pus mai ascuțit în perioada războiului astfel că, EMIL CALMANOVICI a început să ducă o muncă de lămurire printre elementele mic burgheze și chiar burgheze cu care avea legături fie de prie-

tenie, fie pe linie profesională, pentru a dona sume de bani pentru partid și chiar să-i orienteze politic în favoarea acțiunii antihitleriste. Prin munca depusă de el a reușit să convingă un număr destul de însemnat de astfel de elemente care dădeau sume însemnate pentru partid.-

În vara anului 1942, ing. DRAGOS POP care era preluat de EMIL CALMANOVICI, îi spune acestuia că el are un prieten care este anti-german și că vrea să i-l prezinte.-

EMIL CALMANOVICI a fost de acord și la prima ședință care au ținut-o în str. Biserica Enei nr. 3, la sediul societății "Sigma", ing. DRAGOS POP l-a adus pe STEFANESCU ALEXANDRU.- La această ședință au participat EMIL CALMANOVICI, DRAGOS POP, STEFANESCU ALEXANDRU și JACQUES BERMAN și s'a discutat despre mersul războiului și despre comunicatele posturilor de radio aliatae.-

Dela această întâlnire EMIL CALMANOVICI rămâne în legătură cu STEFANESCU ALEXANDRU, determinându-l pe acesta să doneze și el bani pentru Partid.-

"Sedințele de documentare" asupra mersului războiului, s'au ținut la sediul societății Sigma până la începutul anului 1943. Dela această dată începe să se țină la sediul societății "Românofir" din str. Biserica Amzei 20, adică în biroul lui STEFANESCU ALEXANDRU în aceeași formație arătată mai sus. La una sau două ședințe a participat în plus ing. NICOLAE STEFAN.-

"Dată de situația internațională și internă din această perioadă, discuțiile în ședințe erau pline de conținut, adică se făcea analiza situației frontului de Răsărit, a armatelor române de pe front, se analiza situația celorlalte fronturi de luptă, la analiza situației interne, se discuta poziția conducătorilor partidelor P.N.T. și P.N.L. față de necesitatea creerii frontului național, se mai discuta deasemeni despre nevoia de acțiuni de partizani și acte de sabotaj."

În cursul anului 1943 și mai cu seamă spre sfârșit rămâne în legătură numai EMIL CALMANOVICI cu STEFANESCU ALEXANDRU, dela această dată schimbându-se subiectul discuțiilor lor.-

STEFANESCU ALEXANDRU fiind în relații cu MANIU, BRATIANU și ANTONESCU ION, informează pe pe EMIL CAIMANOVICI încontinuu asupra poziției acestora față de război și în special despre MANIU și BRATIANU în legătură cu intrarea lor în frontul național.-

În același timp STEFANESCU ALEXANDRU prin oamenii lui reușește să capete buletinul săptămânal al Siguranței în care se arată obiectivele ce le are de urmărit. Aceste buletine dela Siguranță i le transmitea lui EMIL CAIMANOVICI.-

STEFANESCU ALEXANDRU fiind în legătură cu RICA GEORGESCU fost director general la societatea petroliferă Româno-Americană, organizează aducerea în țară a unui aparat de radio-emisie din Anglia, pe care l-au primit și punându-l în funcțiune au transmis și primit diferite informații. Cu plecarea lui VISOIANU și a lui STIRBEI în străinătate pentru a duce tratative de pace cu țările aliate, aceste emisiuni s'au îndeșit și radiogramele primite de STEFANESCU i le dădea și lui EMIL CAIMANOVICI.- - -

EMIL CAIMANOVICI la rândul lui îi dădea lui STEFANESCU ALEXANDRU informații în legătură cu tratativele C.C., cu conducătorii P.N.T. și P.N.L.; i-a mai dat deasemeni tipărituri de ale Partidului și niște hărți dela misiunea militară aeriană germană, unde CAIMANOVICI recrutase un maior cu numele de KABELAK care lucra pentru Partidul nostru. - - -

- În tot acest timp EMIL CAIMANOVICI a avut ca legături superioare pe EGON WEIGL și KOFLER REMUS până la căderea lui EGON WEIGL; după această dată a rămas numai cu KOFLER REMUS până la 4 Aprilie 1944, când s'au făcut schimbări în conducerea Partidului. Dela această dată a avut legături superioare pe KOFLER REMUS și MIREL COSTEA. Dela începutul legăturii cu STEFANESCU ALEXANDRU, EMIL CAIMANOVICI a raportat legăturii superioare aceste legături și a căpătat deslegarea de a-l atrage cât mai aproape de linia P.C.R. pe STEFANESCU ALEXANDRU. -

În toamna anului 1943, KOFLER REMUS cere ca EMIL CAIMANOVICI să-i facă legătura cu STEFANESCU ALEXANDRU. Această primă întâlnire între REMUS KOFLER și STEFANESCU se produce în casa conspirativă a Partidului la PAUL WEXLER. Această întâlnire a fost necesară pentru ca KOFLER să-i ceară direct lui

89

STEFANESCU să folosească prietenia lui pe lângă MANIU spre a-l determina să intre în Frontul Național.-

A doua întâlnire între KOFLER și STEFANESCU, a avut loc la STEFANESCU acasă la sfârșitul lunii Ianuarie sau începutul lunii Februarie 1944; discuțiile s'au purtat tot în jurul lui MANIU pentru intrarea lui în Frontul Național și s'a mai discutat și despre plecarea lui VISOTIANU la Cairo.-

A treia întâlnire între KOFLER și STEFANESCU, a fost la începutul lunii Martie 1944 în casa lui MIHNEA STROE și s'a discutat despre alcătuirea Frontului Național și victoria Armatelor Sovietice la Stalingrad.-

EMIL CALMANOVICI „nu ține minte” dacă a mai fost vre-o altă întâlnire între STEFANESCU și KOFLER la STROE MIHNEA acasă.-

Ultima întâlnire între STEFANESCU și KOFLER a fost în ziua de 23 August 1944 la PAUL BACALU, acasă și discuțiile începute au fost întrerupte de comunicatul dat la radio asupra evenimentelor dela Palat.-

La toate aceste întâlniri au participat: KOFLER REMUS STEFANESCU ALEXANDRU și EMIL CALMANOVICI.- - - -

În luna Iunie 1944, STEFANESCU ALEXANDRU cere lui EMIL CALMANOVICI să-i facă legătura cu PATRASCANU. Acesta comunică legăturii sale superioare (KOFLER REMUS) care îi spune că va comunica C.C.-

EMIL CALMANOVICI nu știe „cum s'au perfectat și de către cine”, întâlnirile între STEFANESCU și PATRASCANU, dar, după un timp STEFANESCU i-a afirmat lui CALMANOVICI că s'a întâlnit cu PATRASCANU.-

EMIL CALMANOVICI susține categoric că nu l-a cunoscut pe PATRASCANU înainte de 23 August 1944 și prima oară când l-a cunoscut a fost după 23 August 1944, atunci când a mers acasă la acesta cu STEFANESCU.-

EMIL CALMANOVICI arată că după 23 August 1944, prin Septembrie sau Octombrie 1944, STEFANESCU cere lui CALMANOVICI să meargă împreună la PATRASCANU. CALMANOVICI aranjează această întâlnire și se duce cu STEFANESCU la PATRASCANU acasă unde STEFANESCU l-a consultat pe PATRASCANU dacă este bine să intre în formația guvernului care se va alcătui, la care PATRASCANU i-a răspuns că nu poate să-i dea nici o părere.-

90
- STEFANESCU ALEXANDRU în declarațiile sale, arată că l-a cunoscut pe EMIL CAIMANOVICI prin vara anului 1942, și se întâlnea cu acesta odată pe săptămână sau câteodată mai des sau mai rar, după cum se precipitau evenimentele interne și externe.-

- În continuare STEFANESCU ALEXANDRU confirmă cele arătate de EMIL CAIMANOVICI; în plus arată că legătura cu PATRASCANU i-a făcut-o CAIMANOVICI EMIL și că tot acesta l-a adus pe PATRASCANU acasă la STEFANESCU ALEXANDRU.-

- STEFANESCU ALEXANDRU susține categoric că de câte ori a venit PATRASCANU la el acasă nu a fost condus de altă persoană decât de EMIL CAIMANOVICI.-

- PATRASCANU LUCRETIU declară că nu l-a cunoscut pe EMIL CAIMANOVICI nici înainte de 23 August și nici după 23 August 1944 și că el a fost la STEFANESCU acasă de două ori în luna Iulie 1944, odată a fost condus de GUTA STEINBERG și a doua oară s'a dus singur.-

- GUTA STEINBERG întrebă, declară că prin luna Iulie, fiind la birou, a venit la el AUSCHNIT și i-a spus că trebuie să-l conducă pe PATRASCANU LUCRETIU la STEFANESCU ALEXANDRU acasă chiar în aceeași zi pe la orele 21. Pentru aceasta să-l anunțe pe PATRASCANU și să fixeze locul și ora de unde să se ducă să-l ia.-

Ceva mai târziu a primit un telefon de la PATRASCANU și au aranjat întâlnirea. La ora și locul fixat s'a întâlnit cu PATRASCANU și l-a condus până la STEFANESCU acasă; a făcut prezentările și s'a retras.-

In declarația din 27 Iunie 1951, EMIL CAIMANOVICI arată că nu a putut face nici o constatare asupra modului în care KOFLER REMUS trasa linia Partidului în jos, ci erau foarte entuziasmați de felul cum făcea KOFLER REMUS preluările și perseverența lui KOFLER REMUS în a respecta linia trasată de discursul tov. STALIN din 3 Iulie 1941.-

In privința comportării lui KOFLER REMUS, CAIMANOVICI arată că nu era la înălțimea unui tovarăș cu o muncă așa de mare în conducerea Partidului.-

KOFLER REMUS pierdea foarte mult timp cu rezolvarea problemelor lui personale și în special după căderea lui LILI WEIGL, a depășit orice limită admisibilă, călcând până și principiile de securitate.-

Făcându-se confruntarea între PATRASCANU LUCRETIU și CALMANOVICI EMIL, a rezultat cele ce urmează:

- CALMANOVICI arată că auzise de PATRASCANU încă din 1939 dar nu l-a cunoscut personal până după 23 August 1944, cu ocazia când l-a rugat STEFANESCU ALEXANDRU să-i înlesnească o întrevedere cu PATRASCANU LUCRETIU.-

- CALMANOVICI a anunțat Secretariatul Partidului care a fost de acord și care i-a dat și telefonul secret al lui PATRASCANU. I-a telefonat lui PATRASCANU și au fixat ziua, ora și locul. La data și ora indicată s'a dus cu STEFANESCU ALEX. la PATRASCANU acasă unde au fost primiți în biroul său de lucru. La această întrevedere STEFANESCU i-a cerut lui PATRASCANU un sfat, dacă este bine sau nu să intre în guvern, la care PATRASCANU nu i-a dat un răspuns satisfăcător.-

- PATRASCANU recunoaște întâlnirea cu STEFANESCU, dar neagă că a fost și CALMANOVICI și arată că tot ce spune CALMANOVICI sunt minciuni.-

C O N C L U Z I U N I :

Din cercetările lui EMIL CALMANOVICI cât și din materia-
lul de partid în timpul ilegalității, a rezultat că:

- EMIL CALMANOVICI a ținut legătură strânsă cu con-
ducerea Partidului și a raportat dela începutul legăturii cu
STEFANESCU tot ce discuta cu acesta, după cum se poate vedea
din rapoartele (iefci) întocmite de CALMANOVICI și pe care le
alăturăm prezentului referat.-

- A transmis conducerii Partidului în permanentă și
imediat orice material și informații cumpătate dela STEFANESCU
ALEXANDRU; la fel numai cu deslegarea conducerii Partidului a
transmis lui STEFANESCU unele tipărituri interne ale Parti-
dului și l-a informat pe STEFANESCU despre unele acțiuni ale
Partidului.-

Atât KOFLER care era legătura lui superioară până
la 4 Aprilie 1944, cât și după această dată KOFLER REMUS și
MIREL COSTEA care i-au fost legături până la 23 August 1944,
au știut și au fost de acord, dându-i chiar și deslegarea
lui EMIL CALMANOVICI de a menține legătura cu ALEXANDRU STEFA-
NESCU, cu toate că se știa cine este acesta din urmă.-

av

La perfect
confirmată
de Kolm.
în a scap
sa scius ai
minciuni?

Finis...

În ce privește faptul că EMIL CALMANOVICI a cunoscut pe PATRASCANU la STEFANESCU ALEXANDRU acasă înainte de 23 August 1944, această afirmație a lui STEFANESCU nu este confirmată nici de EMIL CALMANOVICI și nici de LUCRETIU PATRASCANU.-

Confruntarea care a avut loc între PATRASCANU și EMIL CALMANOVICI, a avut un rezultat negativ, fiindcă PATRASCANU nega că l-a cunoscut pe CALMANOVICI vre-odată atât înainte de 23 August 1949 cât și după și că cele afirmate de CALMANOVICI sunt minciuni.-

Mai mult ne întărește convingerea că, CALMANOVICI nu l-a dus pe PATRASCANU acasă la STEFANESCU însuși notele (care se găsesc anexate la referat nr.1 și III) făcute de CALMANOVICI înainte de 23 August 1944, către KOFLER, în care îi cere să-i aranjeze o întâlnire lui STEFANESCU cu PATRASCANU.-

Dacă legătura între CALMANOVICI și PATRASCANU era făcută încă din anul 1942, așa cum pretinde STEFANESCU, nu mai avea nici un rost ca, CALMANOVICI să trimeată astfel de note lui KOFLER.- Sau dacă legătura era făcută de CALMANOVICI, desigur că STEFANESCU nu se mulțumea să-i spuie lui CALMANOVICI numai că l-a văzut pe PATRASCANU, fără să-i spuie ce au discutat și dacă au căzut de acord asupra celor discutate, după cum reiese din nota nr.1 anexată la referat.-

- Despre linia de trădare aplicată de FORIS și KOFLER în timpul războiului, EMIL CALMANOVICI nu poate să facă o deosebire, deoarece el nu avea legătură cu vre-o organizație a Partidului, munca lui fiind cu totul izolată, adică avea ca sarcină să strângă fonduri pentru Partid în sânul micii burghezii și chiar dela elemente burgheze și aceste fonduri erau vărsate direct lui KOFLER; în această situație CALMANOVICI nu putea să vadă cum este aplicată linia Partidului în jos - și prin urmare nu era în măsură să aprecieze dacă FORIS și KOFLER trasează linia justă a Partidului.-

Începând din anul 1934, CALMANOVICI EMIL s'a atașat Partidului, aducându-i mari servicii și riscându-și situația într-o vreme când foarte puțin exponenți ai burgheziei au făcut acest lucru.-

Din materialul informativ pus la dispoziție de C.C.al P.M.R., reiese că EMIL CALMANOVICI s'a achitat în mod conștiințios de toate sarcinile ce i-au fost încredințate de partid.-

F. Intrebari

7

93
Față de purtarea nedemnă a lui KOFLER REMUS ca membru în C.O.al P.C.R., EMIL CALMANOVICI a luat poziție arătându-i că față de munca de partid pe care o are, relațiile sale cu LILI WEIGL și legături intime cu soția unui tovarăș care muncește pentru partid, sunt de natură să compromită Partidul în ochii celorlalți activiști.-

Față de această poziție a lui CALMANOVICI, KOFLER REMUS l-a amenințat cu îndepărtarea din Partid.-

Menționăm deasemeni că la începutul anchetei, EMIL CALMANOVICI a avut oarecari rețineri față de anchetă, temându-se să nu fie implicat alături de PATRASCANU, STEFANESCU, KOFLER, STROE MIHNEA, ect, cu care avusese legături în ilegalitate și pe care din materialul informativ publicat în presă - îi știa ca trădători și îndepărtați din viața publică.-

Numai după lămurirea adevăratelor obiective ale anchetei EMIL CALMANOVICI a adoptat o poziție justă, ajutând ancheta prin arătarea întregii sale activități reale.-

PROPUNERI :

Față de cele de mai sus și ținând seama că EMIL CALMANOVICI prezintă prin trecutul său suficiente garanții că nu va desconfira obiectul anchetei noastre și va rămâne necondiționat la dispoziția anchetei, propunem să fie pus în libertate.-

MAIOR DE SECURITATE

N. Dumitrescu
N. Dumitrescu

CM.

94

Dragul meu,

Materialul trimis alăturat scris la mașină a fost trimis și lui Crețu.- Mai erau și adrese de Instit.germ.din Buc.și împrejurimi.- Le-am trimis numai lui Crețu.- Buletinul sig.scris cu creionul nu a fost lui Crețu.-Rog a-l trimite tu și a-mi spune dacă îl socoți interesant pentru dânsul, n'am vrut să-l mai întârziu având azi curier.-

Fischer cere cele 2 studii promise Incop. și Mica.- Celălalt va fi zilele acestea.....(Radu)

Nu mi-a dat răspuns pentru Viorica și soțul ei.Să se lege de altă treabă căci este pentru dânsii.- Eu nu știu ce dar ei mi-au cerut să le dau răspuns.- Onu Mihăiță este răspuns că Zidaru a luat legătură.-

Ion mi-a spus că a fost vizitat Marți seară de P.

A fost trimes în lagăr AUREL DOBRESCU, NACU și încă unul Eri a vorbit avocatul prietenul lui TROTEANU cu dânsul la Tribunal. Era ca santinela.- Sunt destul de îngrijorați chiar înfricoșați.- Acest Dinu sau av.Dinu,a vorbit cu generalul pentru a da drumul decretului.- Trebuie să-l mai cheme ca să-i dea răspuns.- Prietenul lui Rabi nu a obținut până azi un răspuns precis.- Poate mâine să știu mai mult.- Dinu se va duce la spital să se intereseze as.condițiilor de eliberare a bolnavilor.- Sunt și păreri care cred că reg.muntoasă este încă preferată Bucureștiului.- Stiu că ești categoric dar nu este chiar așa de clară că este așa bine.- În tot cazul lămurirea merge greu deși se poate ca muncă să fie peste hop.-

Oarecum noi ne-am ocupat și de o posibilitate de stopare înainte de tipar.- Poate pe Luni să am această certitudine, prin Argintar (Troteanu).- Cheile pe care ți le trimit : Dacă nu sunt bune, va fi cazul ca chiar Radu să trimită la magazin să le retușeze.- Adresa n'o știu, pe mâine o să i-o dau.-

Cu drag, Alfred.

Chestia Mecani p.Ion ? !

II

95

Dragă L. In chestiunea de care ți-am scris :
Pers.cu care am intrat în legătură este o bună cunoștință,arian,
tânăr,nu e om politic.- O simplă întâmplare a făcut ca să aborde
ac.chestiune.-

Au venit 2 din M.Br.au coborât în Jugosl,au trecut la
noi, unul a murit, celălalt este aici.- Fost ofițer în armata.Au
încercat să intre în legătură cu P.C.printr'un gazetar.-Era ches-
tia aproape atanjată și s'a ivit o piedică și anume : sau gazeta-
rul a pierdut legătura (contactul) cu P.C.sau a fost exclus.

- Există P.C.în Rom ? - Da, și bine organizat.- De fapt
indicațiile din M.Br.erau ca să nu se ia legătură cu P.C.și să
lucrăm independent. Dar pe urmă am constatat totuși ca indicat
s'o facem, însă nu am reușit.-

Suntem organizați în grupe de câte 10-20 și mai mici.
Oameni anumiți sunt confirmați din M.Br.(?).Post emisiune".-

-Să vorbesc cu Ion ?

-Vorbit cu acela care a fost odată luat în considerare P. Predat
adresa Botea : Scr.Beneș către M.: Nu a citit-o personal însă
i-a fost comunicat că U.R.S.S. este intratabil pe chestia Bas.și
Buc.de Nord, că Rom. este considerată de U.R.S.S. ca târâtă în
război fiind ocupată și nu ca agresoare, că U.R.S.S. nu rec.
frontierele Viena, ci Trianon, că nouă ni se cere că în momentul
când Arm.Roș.va fi la frontieră, să capitulăm,etc.-

Obiecțiunile că nu pot crede ca un document al lui
Beneș către M.să nu conțină în primul rând cerere de acțiune
imediată,însă spun de nu putem face nimic,imediat ne ocupă nem-
ții,omoară evreii și deportează,omoară conducătorii politici.
Nu putem face nimic,o știu aceasta și englezii.- Nici nu ne vor
bombarda.-

Salutări patriotice. ALF. 1-II-44

Aflu că cei 200.000 ceruți de peste 1/2 an de Văc.
nu au fost dați,posibil ?

=====

96

Dragul meu.- Ti-am comunicat rugămintea lui ION de a fi vizitat de L.P.- Te rog din nou pentru mâine Miercuri sau poimâine Joi, să-l viziteze căci pe urmă pleacă.- Dacă nu rezolvăm chestiunile mari - căci văd că nu-mi comunică nimic în chestia mecanicului - să le rezolvăm pe cele mai mici.-

In chestia MIHAI.- El a devenit profesional liber și are să lucreze mai mult.- Nu este posibil să fie pus cu titlul de verificare la locul lui vechi.- Sunt convins că ar lucra câte 10 tov.vechi.-

Mă interesează în chestia fin, am fost ^{cu} un avocat ieșean, de care ți-am vorbit, la fratele omului, dela care a luat IONICA.- Acelaș avocat mi-a spus că vede posibil. unei munci imp. mobili-zând pe STEFANESCU (avocatul) cu un om pe care-l va da el.- Este vorba de un client care are o fabrică, la fel ca Ion, în provincie. Dacă îl ghicești este bine, dacă nu, vorbim mâine.- Vreau răspuns ca să se facă ac. de mers care ar putea bine condus - să ducă la un rezultat a la Negru - însă realizat. In chestia politică nimic nou.-

Pleacă cu cineva după dosar.-

3.VII.

Cu drag, Alf.

Inop ? Fișer !

IV

Dragul meu,

Am uitat să-ți scriu că s'a cerut dela Cairo să nu se mai trimită nici un delegat.- Lui Pamfil S. i s'a refuzat viza de intrare în Elveția unde se muta ginere sau căruia nu i s'a dat a-grementul p. noua numire.- Mihai și mareșalul se întorc mâine Sâmbătă.- Rali știi că are relații cu un ministru. Este vorba că el în baza unor tratative cu acela pe care l-am întrebat odată la un restaurant în valea Prahovei să plece la Moscova.- Se afirmă acest lucru cu amănunte și cu seriozitate.- Chestia Stefănescu - Avocat este în curs.-

Salutări, Alfred

24.III-44

Dragul meu,

Am vorbit cu Ion din cauză că nu l-am văzut săptăm. trecută

Dragul meu am vorbit cu Ion. A omis, fiindcă nu ne-am văzut în li-niște ca să-mi spună mesajul dela St. din Cairo. "Am luat contact cu reprezentanții națiunilor unite. Am comunicat însărcinarea mea (N. mea, a cui, a guvernului. Nu a lui MANIU). Am comunicat guvernelor respective.- Condițiunile ni se comunică după acceptarea capitulării fără condiții" Notat din memorie după cele spuse din memorie de Ion.- Maniu (Istvan) a fost sămbătă la mareșal (Mitică). Ion nu a vorbit cu Istvan însă din cele ce i-a spus M. rezultă că nu i-a plăcut "A critica că e țepos că are guler tare, înalt o sumă de calitative vulgare". Istvan i-a spus că opera sa (a lui Mitică) este terminată și că trebuie să tragă consecințele.- Din notele alăturate vezi cum a pus Ion chestiunea. Notele sunt ale lui Ecan în....., Mitică i-a cerut să i le lase și el i-a spus că le discută. Nu a putut fi precizat un punct de vedere.- La observația lui Ion că armata lui V. Manst este în disoluție, Mitică a recunoscut aceasta.- A spus "recunosc politica mea cu Ardealul a eşuat".- Pentru concretizarea esențialului redau următorul dialog:

Alfred: - Avem 2 săptămâni în care putem acționa.

Ion: - Cel mult, socot mai puțin

Alfred: În aceste 2 săptămâni ar trebui strânse toate forțele și pe care se pot conta, Istvan trebuie să se întâlnească astăzi, mâine cu mac, pe care contează, acelaș lucru să facă și Ion și acelaș lucru să mai facă și alți ev. noi sau avocatul. Reprezentantii acestora să se întâlnească și ev. și să vadă mijloacele și planul de acțiune cu Mitică sau contra lui Mitică. Noi credem că nu are scop de a încerca de a lucra cu Mitică căci nu poate să înțeleagă ci poate numai torpila.-

Ion: - Nu se poate realiza decât cu acordul lui căci mac sun înmuibați, nu are cine să le dea ordine.- Este trist, dar așa este.- Trebuie încercat de silit el.- Este chemat din nou la Fischer. Cred că nu se va duce. Noi îl vom sfătui să nu se ducă.- "Fragmente din audiență: "Colaborarea cu com? Iia sunt necunoscuți și conducătorii lor.- Majoritatea jidani". Ion.- Cum putem face oameni ca Răcoasa, Magheru ca dușmani astăzi când numai prin unire, după cum recunoști și d-ta, putem să realizăm ceva.- Ion. Evreii care au avut un asemenea aport în dezvoltarea țării, în industrie etc.....

Mitică: "Eu nu sunt antisemit dar nu-mi plac unii jidani. Nici Fuhrerul nu-i antisemit. Uite ce mi-a spus când i-am spus că prea rău s'a pus cu toată lumea, cu biserica, cu jidanii etc. Că asta a făcut-o partidul.....Că S.S-ul este nenorocirea Germ. La încercarea de a-l fixa pe un anumit termen ?itică începe cu.... t, că Stefan cel Mare, etc.-

Ion a mai vorbit de proc. dela Sibiu cu Mitică, de Zevedei Barbu. Ion spune că femeia este ag. provocator, că cismaru s'a certat cu femeia. Condamnarea la moarte este nedreaptă. Eu nu am cunoscut chestia.- I-am spus.

-Audiența a avut loc la Băneasa. Tot acolo a venit și Killinger.- În chestia Raul.- Nu are căderea Basarabencu (așa l-am numit ca să facă asemenea treabă la care nici nu se pricepe. Deci nu este cazul ca să luăm (după dânsul) contact. Dacă socotești astfel rămâne calea leșilor sau prin mine - Raul (nu-mi place).- Soția lui Zidăreanu a fost la avocat (priet. lui Ștefănescu). Să vedem ce va face.-

Ion a vorbit cu cumnatul ca să vorbească cu Tătăranu care să vorbească cu gen. Beldiceanu și Niculescu.

- Dela Hans: (propun Ghiță) Din ultimele 2 zile o schimbare a timp. la dânsii. Brusc. Sosec of. fără epoleți soldați fără arme fug serviciile din zona frontului.- Salutări, Alfred.

Cereți către Rom.27 și 28-III. Comunicarea este în mâna lui Mitică și a lui Istvan.

Guvernul nostru este gata să stabilească contact cu Mitică în următoarele condiții: Mitică să ordone trupelor române să ia contact cu armata rusă și să depună armele. Acelaș ordin trebuie să fie executat și de trupele din Crimeia și cele din regiunea Nistrului. Coman. rus se obligă să trimită trupele care se predau în reg. care vor fi indicate pe Prut și vor fi predate lui Mitică spre a fi organizate în vederea rezistenței contra germanilor. Trebuie stabilit contact între com. rus și com. român p. organizarea asistenței mutuale în contra germanilor. Mitică trebuie să numească o persoană autorizată sau să dea delegație unuia dintre generalii prizonieri.

Aproape textual, mai avea câte ceva. Transcrisă după dictatul lui ION.

- Fișer comunică că ziaristul S. omul lui Istvan a venit la dânsul și i-a cerut din partea lui Ghiță Popp care susține că este activist ca să-i tipărim o gazetă sau manifest. Cerere oficială așteaptă răspuns și precizări tehnice.

Asupra rezultat, vizitei pe 2 căi din care una Rallea (indirect) alta f. bine. Atmosfera la întâlnirea de prăpăd. H. face impresie de dement divulgând de forța lui de divizii etc. Fața de Rom. Deoarece MIHAI asigură că înțelege să apere solul României, înțelege ca Rom. să facă acest lucru, iar Germ. va apăra Carpații pe toată lungimea lor. - După cum unui (alții de către cei de sus) mareașul ar fi preluat obligații de măsuri antievrești după Paști. Este în contradicțiile cu toate informațiile.

Un comitet evreesc din Ankara, cu autorizare sau mandat chiar al lui Roosevelt a făcut pe cale diplomatică demersuri la Iași în favoarea evreilor.

- Ion a fost și Duminică și Marți la Istvan. Duminică a vorbit astfel în cât fără a spune explicit Ion a înțeles că dacă Mitică vine cu intenții de concesi, oamenii etc. el va cere regelui convocarea unui consiliu de coroană în care va obține majoritatea pe linia de rezistență și că are asigurat și sprijinul militar p. asta fie silindu-l pe mareașal fie denunțându-l. Ion a spus că la arest. consiliului trebuie să fie și reprez. al stângii, la care Istvan i-a spus că desigur. - I-a făcut iarăși teoriile care se reflectă rudimentar și expunerea trimisă (conv. cu mareaș.) Mie mi-a spus pe cine trimiteți? I-am spus că poate să-i scoată pe Magheru și Răcoasa ori ei vor ști să ceară directivelor trebuincioase t spus (Ion) că e f. bineși că va spune astăzi. - Azi 28. III., mi-a relatat conv. cu Istvan din care rezultă că pe baza unor informații socote că nemții mai trimit trupe pe front care sunt arătate, și dacă este adevărat că nemții fugari din Ucr. sunt în descompunere etc. Ion s'a informat și i-a tras o săpuneală și a convenit că se poate face. - Nota alăturată este scrisă de Troteanu.

Rubi are grijă ca într'un moment când vor fi rușii în orașel în sinagoga lui să nu se întâmple ceva excese. Vrea să lase sinagoga în funcțiune tot timpul. Si eu l-am sfătuit în acest sens. Roagă ca să dăm și noi credincioșilor din sinagogă sau responsabilului instrucțiuni pentru respectarea ordinii și evitarea de excese.

Eu cred că este aproape de prisos, că este pe linia ns. și rog. a se satisface cererea dându-i un răspuns.

Cu drag Alfred.

Crețu spune că ap n'a primit nici o comunicare în chestia muncii noi. - Hans are de predat diverse. Nu preiau până nu se rezolvă.

Dragul meu,

Ion a fost la Istvan și va fi și mâine.- Deși nimic important decât relatarea dată as. conv. cu Mitică și că are contact zilnic cu P.C.- Ai înțeles că era vorba de L.P. și mac. v.- Ion mi-a citit mesagii : să se împiedice virajul lui Mitică și a lui Nae. Sunt 7 inși plecați, Steflea GenDavidescu etc. Să se treacă la acțiune, să se facă acte de diversiune și sabotajul la Iași în primul rând și la comunicații în general, să se împiedice ca România să lupte contra ungarilor care rezistă germanilor, din contra să fie sprijiniți.-

Mitică i-a spus lui Ion că-i dă posibilitatea să vorbească cu cei 3 veniți acum 6 luni.- Aseară a fost acolo. Era Mac.v. A stat de vorbă mult. Nu a realizat întrevăderea din cauză că, spunea că nu are încredere în ajutorul lui că ar fi oamenii gestapoului.-

Mac V. i-a vorbit lui Ion de presiunea exercitată de nești as. lui Mitică tot timpul de a aresta pe Istvan etc. și pe cei pe care i-a internat la Tr. Jiu a făcut-o ca să-i protejeze.- Eri a venit o informație la Ion : Că Mitică ar fi spus la plecarea lui Maniu că oamenii lui au instrucțiuni ca în cazul când nemții ar încerca în lipsa lui ocupația să ia cu el contact, Maniu, care să ceară lui Vodă guvernul și să opună rezistență.- Nu crede Ion că e așa. Mac.v. i-a spus că sunt îngrijorați căci trebuia chiar eri să aibe o știre dacă întârzie.- Din alte surse serioase știam că vine Sâmbătă.- Am făcut plan precis pentru convorbirea cu Istav de mâine (7 dim.) în sensul celor cerute de Greti.- Cu Raul am vorbit eri. Nu știe nimic. Se lucrează enorm pentru Istvan, însă el are codul lui așa că ei nu știu ce se scrie dela Greti și către Greti și musafirul nostru la Greti.- Eventual ne vedem iar Marți, dacă crezi.- Ion crede că să-l trimit pe Av.C. la Mihalache.-

Cu drag Alfred.

Marți 44

Dragul meu,

De fapt mesajul alăturat nu mai face necesară decât documentarea copiei din 20.- Ion mi-a arătat azi buletinul informativ al siguranței 16- 23-IV- Conține capitole: Maghiari, Italieni, Partide Comunistii ș.a.- Nu are capitolul Evrei.- Are știrea că se găsește în țară un reprezentant al lui Tito, Pamfi Scricic (sau așa ceva).- Despre comuniști spune multe lucruri proaste și multe false ca de ex. că răspândesc știrea că va veni un regim sovietic.- Vedeam că Ion se cam teme să nu-l dea așa că nu am insistat.- Poate îl procurați altfel.- Sunt descrise urmările bombardamentelor, as. moralului pop. în sensul că erau nemulțumiți.- că comuniștii au instrucțiuni să provoace discuții în adăposturi spre a explica ce e de făcut.- Se vorbește în Capitală "legionarii" despre nădejdiile lor că mareaș vede în jurul lui oamenii guvernului panicați că va face apel la dâșii ca să scoată țara din catastrofă, că răspândesc știrea că sunt 800 avioane de vânătoare germ. care se vor apăra.- De mareșal se vorbește cu respect.-

Cu drag, Alfred

28-IV-44

Dragul meu,

In chestia folosirii unei alte căi p.obținerea copiei leg.Sent.L.W.sunt bucurosi.

Stiu că av.M. mi-a spus că este sigur că nu va mai întârzia,dar eu nu am siguranță cu asemenea promisiuni mai ales astăzi.-

Foarte important.- Ion comunica că acelaș av.(Viș) care trebuia să plece la timpul său,urmează să plece acumă.Ion i-a vorbit cerându-i ca să relateze exact pentru ce nu s'a trecut la noi la acțiune.- Eu i-am amintit că tu- i-ai spus puține zile după plecarea lui,că i-ați cerut ca să prezinte cu sinceritate situația pentru ca să se poată astfel elimina obstacole. Ion ținea ca și noi să presăm asupra lui V. ca să înțeleg care este datoria lui.- M'a întrebat dacă este o legătură între noi și V.- I-am spus că avem posibilitatea să spunem ce trebuie în formă precisă.- Pe Ion l-am văzut Vineri ora 8.-

Chestia Raul cu prietenul meu a rămas în suspensie.-

Cu drag, Alfred

7-V-44

Dragul meu,

Te-am mai căutat Sâmbătă la M.- Imi trebuie : adresa lui Gh.Marinescu pentru a face factura cum trebuie și pentru a scoate numărul pentru vehicul.- Rog a indica.- Vineri a fost la Fișer ziaristul omul lui Istvan. I-a spus "sunteți de felicitat,s'a încheiat acordul lui Istvan cu voi".Si apoi că Istvan a primit o scrisoare dela Beneș în care acesta îi scrie că este neapărat nevoie ca să realizeze unitatea tuturor forțelor anti hit.inclusiv com.,că el a găsit rezistență la liberali,dar că până la urmă a învins-o,însă că tratativele le-a dus cu L.P. și că nu este sigur că este calea bună și că dânsul are mandatul în această chestie.- Socoteam că este important să se cunoască acest lucru fiindcă e de văzut de ce acest gazetar care este sigur omul lui Istvan este pus în fața unei asemenea informații, este ca rezultatul unei nervozități în leg.cu Frontul Unic Muncitoresc etc.- Din altă parte știu că L.P. trebuia într'adevăr să-l vadă pe Istvan în ultimele 3 săpt. O altă chestie pe care vroiam să discut cu tine era stabilirea unui contact pe pl.fin pe linia U.P. cu avicatul evreu,prietenul și consultantul sorii tale.-

Salutări, Alfred

15-IV-44